І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 56. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го БЕРЕЗНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 24, 1972 No. 56. VOL. LXXIX.

ПОМЕР ПРОФ. ВОЛОДИМИР МІЯКОВСЬКИЙ — ІСТОРИК, КЕРІВНИК МУЗЕЮ-АРХІВУ УВАН

Ню Йорк. — В середу 22 березня ц.р. о год. 10:30 вечора тут у шпиталі Ст. Лук помер на 83-ому році життя професор Володимир Міяковський, видатний український літературознавець, історик архівіст, дійсний член НТШ (з 1947) та УВАН (з 1948), співзасновник Української Вільної Академії Наук, творець і керівник Музею-Архіву УВАН ім. Дмитра Антоновича і член Управи УВАН у ЗСА. Народжений 18 липня 1888 року в Ковлі на Волині, сл.п. Володимир Варламович Міяковський закінчив Петербурзький Університет і, переїхавши до Києва, був у 1920-их роках директором Центрального Історичного Архіву ім. В. Антоновича, науковим співробітником Всеукраїнської Академії Наук, дійсним членом Інституту Шевченкознавства, Археографічної Комісії та Археологічного Комітету при УВАН. В 1930-1933 роках, арештований у зв'язку із справою Спілки Визволення України, перебував на засланні і в 1944 році виїхав на еміграцію. Перу Покійного належить низка праць з історії громадських течій в Україні 19-ого сторіччя, зокрема про декабристів і Кирило-Методіївське Братство, про Шевченка тощо. Разом з акад. Сергієм Єфремовим був редактором збірників „Декабристи на Україні" (1926), співавтором коментарів до академічного видання Шевченкових творів (1927-1929) і співредактором разом з Ю. Шевельовим виданого в 1962 р. англомовного збірника „Тарас Шевченко". Дані про панахиди і реченець похорону сл.п. проф. В. Міяковського будуть подані в некрологах.

Тлінні останки св. п. президента Андрія Лівицького перевезено з Мюнхену до Бавнд Бруку

Савт Бавнд Брук. — Заходами родини і гурту приятелів колишнього президента УНР в екзилі, св. п. Андрія М. Лівицького, який помер 17 січня 1954 р. в Карльсруе у Німеччині і був похоронений у Мюнхені, перевезено домовину з тілом Президента до Америки і покладено в могилу на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, біля домовини його дружини Марії Варфоломіївни, яка померла 16 серпня мин. року в Ионкерсі. Тимчасовий похоронний обряд відбувся 20 березня ц. р., при чому митрополит Мстислав в асисті трьох духовників, між ними пароха собору св. Володимира у Ню Йорку о. протоєр. Івана Данилевича, відправив Панахиду. Приявними на цій скромній церемонії були тільки донька Покійного Наталія з її чоловіком Петром Холодним, голова Представництва Виконного Органу на Америку дир. І. Крамаренко, ген. А. Валійський і ще кілька осіб. Коли буде перевезено також пам'ятник із могили покійного Президента А. Лівицького з Мюнхену, що станеться вчасним літом ц. р., то — як інформують — відбудеться урочисте посвячення могили, про яке буде заздалегідь вістка в газетах.

Українська громада відвела на вічний спочинок д-ра Романа Криштальського

Ньюарк, Н. Дж. — У понеділок 20-го березня вечором відбулася тут у похоронному заведенні Литвина-Литвина Панахида за померлого 17-го березня ц. р. видатного українського діяча, д-ра Романа Криштальського. Панахиду відправив о. д-р Л. Міня, ЧІН, який теж, разом із о. Томою Бариляком, асистував о. шамбелянові М. Харині з Філядельфії на другій Панахиді у вівторок 21-го ц. м. На вівтірковій Панахиді члени місцевого Відділу ОЗВУА стояли біля домовини померлого свого активного побратима з організаційним прапором. Промовляли: д-р Б. Дзерович, голова Т-ва українських правників, згадував про ролю Покійного в адвокатурі у Львові та у названій становій організації в Америці, при чому підкреслив, що По-

Сл. п. д-р Р. Криштальський

(Продовження на стор 7-ій)

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДВИШКУ ПЕРЕДПЛАТИ

З уваги на сильно збільшені видатки видавництва, зокрема з уваги на збільшену ціну паперу та поштових оплат, Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу встановив такі зміни у передплатах на щоденник „Свободу", англомовний „Український Тижневик" та дитячий місячник „Веселка" від НЕ-ЧЛЕНІВ Українського Народного Союзу:

Передплата за щоденник „Свобода":

Річно — $24.00 (замість дотеперішніх $18.00)
Піврічно — $12.50 (замість дотеперішніх $ 9.50)
Тримісячно — $ 6.50 (замість дотеперішніх $ 5.00)

Передплата за англомовний „Український Тижневик"

Річно — $6.00 (замість дотеперішніх $4.00)

Передплата за дитячий місячник „Веселка":

Річно — $5.00 (замість дотеперішніх $4.00)

Передплата для ЧЛЕНІВ УНСоюзу залишається у незміненій висоті: 65¢ місячно за щоденник „Свобода", $2.50 річно за англомовний „Український Тижневик" та $4.00 за дитячий місячник „Веселка".

Ця підвишка передплат від НЕ-ЧЛЕНІВ УНСоюзу зобов'язуватиме від 1 квітня 1972. Підвишка НЕ відноситься до тих, хто вже вплатив річну передплату, або хто ще вплатить її до 1-го квітня 1972 року.

У Конгресі ЗСА зголошено дві резолюції на оборону церков в Україні

Вашингтон. — Покликаючись на Чартер Об'єднаних Націй, Універсальну Деклярацію Людських Прав і паперову конституцію Совєтського Союзу, конгресмен Деніел Дж. Флад з Пенсильвенії зголосив 9-го березня ц.р. в Конгресі ЗСА дві ідентичні змістом резолюції, що ними закликається Президента ЗСА поробити негайні заходи для привернення гарантованих згаданими документами повних прав Українській Православній та Українській Католицькій Церквам в Україні. Резолюції конгресмена Флада піддержали численні інші законодавці. В резолюції, яку спрямовано до Палатної Комісії закордонних справ, конкретно закликається Президента ЗСА: (1) Звернутися до уряду СССР, щоб він дозволив на дійсне відродження Української Православної і Української Католицької Церков у найбільшій не-російській республіці; (2) Використав формальні зв'язки з репрезентантами СССР в намаганні забезпечити свободу релігії в обидвох Церквах, як це гарантує совєтська конституція, та (3) Доручив внести на форумі Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй справу ліквідації Сталіном згаданих українських Церков.

Представники АФП-КІО зрезигнували із членства у Раді Платень

Вашингтон. — Згідно із проголошенням тут у середу 22 березня ц. р. повідомленням, президент Американської Федерації Праці і Конгресу Індустріяльних Організацій (АФП-КІО) Джордж Міні і ще два провідних репрезентованих в цьому об'єднанні робітничих спілок І. В. Ейбел — президент Об'єднання Сталевих Робітників Америки та Флойд Сміт — президент Міжнародної Асоціяції Машиністів — зрезигнували із членства у створеній урядом напровесні минулого року в рамках стабілізаційної програми през. Ніксона Ради Платень. У переданій представникам преси з цього приводу заяві Дж. Міні ствердив, що представники світу праці не бажають фігурувати „нечесної і несправедливої системи урядової контролі, здійснюваної із шкодою для працюючих людей і їхніх заробітків і з користю для прибутків великого бизнесу". Два інші члени цієї Ради — провідники із АФП-КІО робітничих спілок залишилися на своїх місцях і заявили, що покищо будуть далі співпрацювати в рамках системи. Голова Ради Платень Джордж Г. Болдт сповістив, що не зважаючи на відхід представників АФП-КІО з Ради, вона буде продовжувати свою діяльність. Зараз же після повідомлення про резигнацію Міні й інших представників світу праці, през. Ніксон заявив через свого речника, що він не дозволить, щоб кількох робітничих провідників саботували боротьбу проти інфляції.

Москі здобув 59 делегатів з Іллиной, посадник Дейлі контролюватиме 80

Чикаго. — Згідно із майже повним уже підрахунком голосів, відданих на демократичних кандидатів у правиборах в Іллиной, що відбулися у вівторок цього тижня, сен. Едмунд С. Москі із Мейну здобув 747 887 голосів, або 63 відсотків і кол. сен. Юджин МекКарті 438.888 голосів, або 37 відсотків. Водночас із цим кількість зобов'язаних сенаторові Москі делегатів на демократичну конвенцію збільшилася до 59. Кількість делегатів, які заявляються за сен. Джорджом МекҐоверном із Савт Дакоти зменшилася до 14. Найбільшою кількістю демократичних делегатів — бо аж 80 із усіх 87 незобов'язаних диспонуватиме посадник міста Чикаго Ричард Дж. Дейлі, який користується й далі великим впливом у рядах членства демократичної партії на терені Іллиной, хоч і в деяких випадках він зазнав поразки із своїми кандидатами в іллинойських правиборах. Після правиборів в Іллиной, демократичні кандидати, особливо ж сенатор Гюберт Гомфрі, сен. Е. Москі та посадник Ню Йорку Джон Ліндзі готуються наполегливо до правиборів у Висконсині у вівторок 4 квітня ц. р. Згідно з опитуванням, найбільші шанси у Висконсині має сен. Гомфрі.

В квітні ц. р. відновляться розмови про сплату воєнних боргів СССР

Вашингтон. — Державний секретар Вілліям Роджерс і совєтський амбасадор Анатолій Добринін відбули в середу 23 ц. м. довгу нараду, в якій обговорювалось програму перебування президента Ніксона в СССР від 22 до 23 травня ц.р. Зокрема рішено, що у квітні ц.р. відновляться американсько - совєтські переговори про сплату совєтських боргів супроти Америки, існуючих від другої світової війни. ЗСА уділили Совєтам під час другої світової війни допомогу військовими і цивільними доставами вартости 10,800.000.000 дол. У переговорах, які тягнулися роками, почавши від 1947 року, ЗСА погодились скреслити всі свої претенсії за зужитковані вже доставки, зате все ще в ужитку в СССР залишились добра вартости 2,600.000.000 дол. ЗСА вимагали спершу звороту бодай половини тієї суми, після того обнизили її ще до 800 мільйонів дол. Совєти погоджувалися спершу на 170 мільйонів, опісля піднесли ту суму до 300 мільйонів. Америка дала зрозуміти Совєтам, що від полагодження справи совєтських воєнних боргів залежить, чи ЗСА дадуть Москві довготерміновий торговельний кредит та чи взагалі дозволять на вивіз до СССР цілого ряду товарів, на яких Совєтам залежить.

Солженіцин таврує диктатуру атеїстів над Православною Церквою в СССР

Москва. — Лавреат нагороди Нобеля за літературу Александер Солженіцин, що його творів не вільно друкувати тільки в Совєтському Союзі, написав листа до московського патріярха Пімена, в якому закидає йому нехтування інтересами Церкви і вірних та різко таврує підпорядкування Російської Православної Церкви в ССР диктатурі атеїстів. Солженіцин звертає увагу, що існують в СССР місцевості, де у промірі 100-200 км. немає ні одної церкви. Церкви перетворюються на клюби й інші світські цілі, зате забороняється не то будувати нові святині, а й ремонтувати пошкоджені. Православною Церквою в СССР насправді править т. зв. Рада для релігійних справ, совєтська адміністраційна клітина, яка керує всіма справами Церкви, а принцип розподілу Церкви від держави став прийомом для державної атеїстичної влади підпорядкувати собі в цілості Церкву. Солженіцин запитує, чому в СССР не вільно дзвонити церковним дзвонам, всупереч тисячорічній традиції. „Церква, керована атеїстами, це видовище невідоме за минулих 2.000 років". Архиєпископа Єрмогена з Калуги замкнули в манастирі за те, що відмовився закрити деякі церкви в його єпархії а священиків, які висловлювали невдоволення з підпорядкування Церкви совєтській адміністрації, позбавлено духовного стану. Російська Православна Церква втручається в різні справи в широкому світі, а не дбає за власні справи і патріярх Пімен поручає православним у широкому світі молитися але не робить цього у відношенні до власних вірних.

Відбувся Пленум ЦК комуністичної партії Чіле

Сантіяго. — У столиці Чіле відбувся черговий пленум Центрального Комітету комуністичної партії, якою керує Луїс Корвалан. На Пленумі було вибрано Політичну комісію ЦК, що її очолив той же Л. Корвалан, особистий приятель президента Чіле марксиста д-ра Алленде Гонзалеса. З накресленої нової програми дій комуністичної партії в Чіле видко те становище, до якого дійшла країна під проводом комуністів і соціялістів. У праграмі дій сказано, що „треба розширювати і поглиблювати революційний процес у Чіле, добиватись збільшення продукції і продуктивности праці, добитися рентабельности громадських підприємств, добитися забезпечення населення продуктами харчування і ін. товарами широкого вжитку і підвищення дисципліни праці". Розповідаючи про перебіг пленуму, чілійські урядові газети підкреслюють вимогу Л. Корвалана до комуністів, щоб вони „зміцнювали союз із соціялістами", які становлять значну частину так зв. Фронту Народної Єдности.

В ТОРОНТІ ВІДЗНАЧЕНО РІЧНИЦЮ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Торонто, Канада (В.В.) — В суботу й неділю, 18 й 19-го березня тут відбулися святкування річниці проголошення самостійности Карпатської України, що їх влаштували спільними заходами Наукове Товариство ім. Шевченка, Братство Карпатських Січовиків і Українська Стрілецька Громада в Канаді. Святкування розпочато бенкетом у честь проф. д-ра Петра Стерча, автора монументальної праці в англійській мові „Дипломатія Подвійної Моралі: схрещування европейських інтересів у Карпатській Україні в 1919 - 1939 рр." На авторському вечорі були приявні, між іншими, кол. прем'єр Карпато-Української Республіки Юлій Ревай, кол. заступник голови Сойму К. У. та член Головної Команди „Карпатської Січі", д-р Степан Росоха, сенатор Павло Юзик і посол Микола Лелюк, який склав привіт від прем'єра Уряду Онтарія — Вільяма Дейвіса. Між почесними гістьми бенкету були також мгр Іван Гаврик, голова Головної Контрольної Комісії та Василь Дідюк, голова Головної Ради Українського Народного Союзу.

Бенкет відкрив проф. д-р Євген Вертипорох, голова Ради НТШ, який представив наукову кар'єру проф. д-ра Петра Стерча, якого життєвий шлях накреслив д-р Василь Вереш, секретар Кар-

(Закінчення на стор 8-ій)

Д-р Осип Бойко очолив Окружний Комітет Відділів УНС в Торонті

Торонто (Н.Н.). — Минулої суботи, 18-го березня, тут у приміщеннях дому УНО відбулися в пополудневих годинах річні загальні збори Комітету Відділів Українського Народного Союзу Торонтонської округи, в результаті яких обрано нову Управу з відомим нашим громадянином д-ром Осипом Бойком, як головою, у проводі. Крім д-ра Бойка, до Управи увійшли: головний радний УНС і обласний організатор Василь Дідюк — заступник голови, Михайло Горонюк — секретар, Яків Зурій — скарбник, Софія Цуца, Лавро Сахаревич (з Лондону, Онт.) і Микола Хомин з Ошави — члени. Контрольна Комісія: Є. Мастикаш, Ілля Курман, Семен Левицький, Василь Шаран і К. Чорномаз. Зборами, у яких взяло участь 50 репрезентантів 14 Відділів Округи, проводила Президія в складі: Є. Мастикаш — голова та С. Левицький і П. Сахаревич — секретарі. Після звітів членів Управи, дебат над звітами та вибору нової Управи, програмову організаційну доповідь виголосив головний радний і обласний організатор В. Дідюк, ілюструючи цифрами минулорічні успіхи і недоліки та плян праці у цьому році. Організаційні можливості для праці УНС в Канаді великі, треба тільки скріпити організаційні зусилля постійною і систематичною працею. Започаткована весняна організаційна кампанія повинна принести поважні успіхи. Про свою працю для УНСоюзу і української громади говорив заступник головного предсідника на Канаду і голова Канадійського Представництва УНС сенатор Павло Юзик, обіцяючи докласти всіх старань у дальшій розбудові, а при тому покращанні організаційних умов праці для УНС і нашої громади. З привітом виступив також мгр І. Гаврик, голова Головної Контрольної Комісії УНС з Вінніпегу, який у переїзді на річну контролю в Джерзі Сіті, загостив на збори. Учасники загальних зборів висловили свої думки й побажання, як найкраще розгорнути працю Округи. Порушено справу власного приміщення, пропаганди, дивіденд, родів грамот, лікарських оглядін, суми забезпечення і т.п. Всі були переконані, що праця Округи може бути зрушена і організаційні завдання виконані. Новообраний голова Округи д-р О. Бойко дякував за довір'я та обіцяв докласти всіх старань у розгорнені організаційної праці. Сенатор П. Юзик, дякуючи всім, що досі проводили успішно працю, закликав до ще кращої.

„Запорожець за Дунаєм" у Ню Йорку в неділю 26-го березня

Ню Йорк. — Нюйоркський Оперовий Ансамбль під керівництвом проф. Лева Рейнаровича виведе в неділю 26 березня ц.р. оперету С. Г. Артемовського „Запорожець за Дунаєм". Як виконавці, виступатимуть оперові співаки, солісти і драматичні актори — крім Л. Рейнаровича, ще Галина Андреадіс, Марта Кокольська, Б. Чаплинський, О. Головацький, В. Карпинич, Т. Федорович. Камерну оркестру і хор опери становитимуть і виводитимуть танки „Верховинці" СУМА із Ню Йорку. Декорації — Оперного Ансамблю. Музичним керівником вистави буде проф. О. Стратичук, В. Карпинич, Т. Федорович. Танками керуватиме балетмайстер О. Генза. Концертмайстрами будуть Т. Левицький і В. Босий. Відбудеться вистава в залі Фешен Індустріял Гай Скул при 225 Вест 24-а вулиця у Ню Йорку. Початок о год 4-ій по пол.

Лев Рейнарович

Цієї п'ятниці буде „Гарвардський Вечір" в Ньюарку-Ірвінгтоні

Ньюарк. — Цієї п'ятниці, 24-го березня, тут в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект евеню в Ірвінгтоні відбудеться о год. 8:30 вечорі „Гарвардський Вечір", під час якого місцеві громадяни і довколишні громадяни матимуть нагоду джерельно познайомитись з українськими студіями в престижевому Гарвардському університеті та з теперішньою кампанією збірки фондів на дальший розвиток тих студій. Головними доповідачами будуть великий знавець і рівночасно ентузіяст українських студій в Гарварді о. Степан Чомко з Бостону та українські студенти - докторанти Гарварду. Доповіді будуть короткі, щоб дати нагоду громадянам ставити запитання і вияснити зв'язані з українськими студіями в Гарварді справи, що їх зокрема цікавлять.

МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖ РОЗШУКУЄ УКРАЇНОК

(Репортаж Л. Полтави)

(3)

Можуть студіювати і чоловіки

Це дійсно щось нове в історії Менор Джуніор Коледжу для молодих жінок, і цю новину запроваджує Дирекція саме тепер, відкриваючи Вечірню Школу.

Вечірня Школа розрахована на 5 років, якщо хтось бажає дістати „деґрі" — звання, але можна відвідувати також задля підвищення своїх кваліфікацій і знань. Вечірня Школа, до якої вже почалась реєстрація студентів і студенток, чоловіків і жінок без різниці віку, буде працювати двічі тижнево, у вівторок і в четвер, від 7 г. до 10 г. вечора. У Вечірній Школі один курс (3 кредити) коштує 105 дол. Там можна студіювати: англійську мову, літературу, стенографію-скоропис, фахове писання на машині (Дирекція Коледжу бажала б організувати також курс писання на українських машинах, якщо буде кваліфікований викладач і достатня кількість бажаючих), рахунки тощо.

Хто зацікавиться Вечірньою Школою в Менор потелефонувати туди вже тепер: (215) 885-2360.

Крім того, як і щороку, Менор Джуніор Коледж влаштовує Літні Курси, на які можуть вписуватися студен- Джуніор Коледжі, просимо тки Коледжу (коли хтось відстає, або ж бажає краще засвоїти лекції, удосконалити знання), студинтки і студенти з інших коледжів та університетів, випускники „гайскулів", а також бажаючі студіювати дорослі — чоловіки й жінки. Реєстрація на Літні Курси тільки до 1-го червня 1972 р. На літніх Курсах (від 26 червня до 28 липня 1972 року, викладатимуть: Загальну психологію, Мистецтвознавство, Дитячу літературу, Розвиток дитини, Американську літературу, швидкісне писання на машині та ін. За докладними довідками телефонуйте на вказане вгорі число телефону, або ж напишіть — у всіх справах, в тому й про „Каталог", інформації про прийняття звичайних студенток до Коледжу після закінчення „гайскулу", себто середньої освіти, на адресу:

Manor Junior College
Fox Chase Manor
Jenkintown, Pa. 19046

Студентки Менор Джуніор Коледжу під час вивчення швидкісного писання на друкарських машинках.

Почуття радости і почуття тривоги

У бюрі Президентки Коледжу Матері Ольги, ЧСВВ, стоїть (його щойно придбали!) великий розкішний образ маестра Петра Мегика „Темночервоні квіти". Цей образ купив Менор Коледж. Чи були гроші? — ні, на це їх не було. Ось, що сталось: помер батько колишньої студентки Менору, американки Елми Фонк. Хоча вона закінчила Коледж ще в 1966 р., не забула про свою „Альма Матер", попрохала людей, щоб „замість квітів" зібрали на Коледж, і так одержано 250 дол., які й пішли

(Закінчення на стор. 8-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Незнищенна релігія

Внесена 9 березня цього року групою конгресменів у Палаті Репрезентантів резолюція ч. 556 із закликом до Президента й Уряду ЗСА добиватися від совєтського режиму здійснювання постанов Чартеру ОН, Декларації Людських Прав і навіть самої ж таки конституції СССР про свободу релігії і віровизнань і створення умов для відновлення зліквідованих у Совєтському Союзі Української Православної і Української Католицької Церков актуалізує знову ж, особливо в сьогоднішній міжнародній ситуації, справу ставлення комуністичних режимів до Христової віри й науки.

Гарантуючи на словах, тобто в постановах конституції, повну свободу віровизнань, московський комуністичний режим в СССР, як також комуністичні режими в інших країнах, поставили собі метою знищити релігії і докладають всіх зусиль, щоб досягти цього з допомогою не тільки атеїстичної пропаганди, але й державно - адміністративних заходів та засобів. Про переслідування, що їх зазнали християнські й інші Церкви в Совєтському Союзі чи в поневолених Москвою країнах, можна написати десятки томів. В самій Україні проведено жорстоку і безоглядну акцію нищення Церков з допомогою фізичної ліквідації ієрархів, священиків і мільйонів віруючих людей.

Не зважаючи на ввесь терор, переслідування й репресії, Христова віра і Христова наука залишилися живими у свідомості мільйонів людей і навіть серед молоді. Доказом незнищенности християнської віри й релігії можуть бути хоч би ствердження дискусії, проведеної 22-25 червня 1971 року у Москві під час атеїстичної конференції, влаштованої Центральним Комітетом Комсомолу і Всесоюзним товариством „Знання". Всі учасники цієї дискусії ствердили у своїх висновках, що релігія залишилася й далі живою і незнищенною, що навіть комсомольці ставляться примирливо до релігії, релігійних обрядів і переконань, що все більше молоді переконується в тому, що релігія приносить користь і душевне задоволення людям і що віра в Бога і Христова наука здобувають собі все більше прихильників. Водночас із цим зменшується насилення атеїстичної пропаганди й агітації, бо навіть партійні й громадські атеїстичні організації переконуються, що така пропаганда є цілком даремною і безуспішною.

„Зліквідовані" нібито Українські Православна і Католицька Церкви продовжують існувати й діяти, не зважаючи на всі офіційні заперечення й рестрикції, уже підпільно, в новітніх катакомбах, доказуючи своїм існуванням, що й врата адові не одоліють Христової віри.

Непопулярно, але мудро

Відомо, що наймиліша для платників податків справа — зменшування видатків у бюджеті на такі „зайві" речі, як військо, допомога закордонові чи навіть виправи на Місяць і інші плянети. Дуже популярний закид, що Уряд робить ті видатки коштом таких близьких і потрібних народові життьових конечностей, як школи, житлові будинки, шпиталі і шляхи. Саме на такому коники популярних гасел їдуть демократичні кандидати на президента.

Сенатор Генрі Джексон, демократ із стейту Вашингтон, пригадав минулого тижня, що друга світова війна вибухла тільки тому, що Гітлер переконався на Мюнхенській конференції 1938 р., на якій Британія і Франція погодилися на розподіл Чехо - Словаччини й затвердили всі попередні порушення Гітлером заборон Версальського миру, що Захід слабий, безвольний і можна з ним не рахуватися. Сенатор Джексон, затаврувавши гін до поменшування видатків на збройні сили, зокрема на морську фльоту і військо в Европі, провів паралелю з угодівськими настроями в Англії перед другою світовою війною, коли вона була готова виректися різних заморських посілостей і боронити тільки острови свого материка. Колюмніст Ернест Кюнео підтримує сенатора Джексона, ревеляційною, що він сам чув від колишнього американського амбасадора Джозефа Кеннеді, як той передав був британському урядові меморіял славетного Чрлза Ліндберга, який, побувавши в Німеччині, був потрясений могутністю німецького летунства. Тодішний англійський прем'єр Невіл Чемберлен цілком злегковажив той меморіял, з таким наслідком, що його наступник Вінстон Черчілл надхнув своїх земляків до оборони проти загрози знищення Англії німецьким летунством і морською фльотою.

Сенатор Джексон правильно закликає своїх однопартійних суперників, щоб вони поставили крапку над „і" й призналися, на яку „лінію оборони" Америка має відступати перед атакуючим ворогом. Непопулярно говорити таке і непопулярно вимагати видатків на зброю, але — мудро і передбачливо.

СКОРОТИ, БОЖЕ, СТРАСНИЙ ТИЖДЕНЬ УКРАЇНИ

Молитва, виголошена Вл. Митрополитом Мстиславом перед пам'ятником Тараса Шевченка у Вашингтоні, Д. К., в неділю 19 березня 1972 р.

В ім'я Отця, Сина і Святого Духа!

Господи, Боже наш, Ти, що немічне лікуєш і недостаюче поповнюєш, обдаруй нас, що отут зібрались, присутністю Духа Святого і надхни нас молитовно вшанувати Великого Страдника України — слугу Твого Тараса, якого Ти, Господи, послав нам, щоб просвітив наш розум і навчив любити людину та найближчого, Тобою нам визначеного ближнього — народ український.

Допоможи нам, Боже, бути гідним Твого Святого Імени, об'єднай наші думки та скеруй їх на шлях творчого служіння Тобі і народові нашому. Навчи нас бути чесними і нелукавими, такими, якими були ті, що за любов до Тебе і людини життя своє мучениками і страдниками закінчили. Допоможи, щоб не тільки пишним словом, але й ділом усе це ми виявляли!

Господи, перед тим, як народити, Ти ставиш людину і народи перед іспитом. Не нарікаємо за те, що перед найтяжчим іспитом поставив Ти Тобі віками відданий і в службі Тобі випробуваний, побожний народ український. Проте, Господи, молимо Тебе: скороти час великого і понад міру немічних людських сил тяжкого іспиту, що ним випробовуєш уже понад півстоліття народ наш. Зглянься, Боже, на мучеників і страдників України, подивись на мільйони могил дітей Твоїх, що ними вони стелили шлях до Тебе. Зглянься, Боже, і дай силу і витривалість тим братам і сестрам нашим, що саме тепер зазнають надлюдських знущань від найлютішого ворога роду людського — червоної від людської крови Москви.

З цими благаннями звертаємось до Тебе, Боже, напередодні Свята Воскресіння Сина Твого — Христа Спасителя, страсний шлях Якого на землі Ти скоротив славним Воскресінням. Скороти ж, Боже, і Страсний Тиждень народу українського та нагороди його днем радісного Великодня.

Про це все просимо покірно з великою любов'ю до Тебе, що в Святій Тройці пребуваєш. Амінь.

Слузі Божому, незабутньому страдникові за народ наш — Тарасові та всім, що життя своє віддали в боротьбі за правду Христову для України та за її долю і державність, Господи, вічную пам'ять!

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

Володимир Одайник

ДОСВІД ВЧИТЬ

Думки з приводу демонстрацій

Починаючи від 1971 р., ми часто влаштовували демонстрації проти переслідування і арештів українських діячів культури. На підставі минулорічного досвіду можна дечого навчитись.

Головна ціль цих демонстрацій полягала, так би мовити, в „піднесенні свідомости" великого числа їх учасників. Це передусім стосується до молодого покоління, яке перший раз з ентузіязмом включилося в громадську і політичну працю.

Без сумніву, сучасний студентський рух, боротьба чорних, жидів і інших за громадянські права людини сприяли розгорненню українського громадського руху, а нова хвиля арештів в Україні дала відповідну спонуку для протестів.

Ми також побачили, що в порівнянні з демонстраціями студентів, чорних і жидів наші протестаційні акції викликали малий відгук в американській пресі і суспільстві. Три головні причини пояснюють це: Українське суспільство не розпоряджає такими матеріяльними засобами і політичним впливом, які дорівнювали б засобам і впливам, наприклад, жидів. Українська справа не має безпосереднього відношення до американського політичного і суспільного життя. Українські демонстрації були надто пасивні — без сенсаційних виступів і масової участи.

Головна ціль демонстрацій — звернути увагу на дану проблему американського суспільства і преси. Розглядаючи справу демонстрацій під цим кутом зору, наш успіх не був задовільний, хоча на більшість демонстрацій звернула увагу телевізія, про деякі писала і преса.

До найбільш успішних протестаційних акцій можна зачислити дві, які перервали сесії комісії Об'єднаних Націй, а також ряд інших, що були пов'язані з виступами Євтушенка, коли поширювано „контрпрограми". Відгук в американській пресі про них був широкий, навіть у таких популярних журналах, як „Лайф".

Практика вказує, що якраз ці, добре підготовлені й цікаво обдумані протестаційні акції дають найкращі результати. Великі демонстрації перед будинком ОН і совєтською місією вимагають більше організаційної підготови і коштів, але мають невеликі успіхи.

На підставі сказаного вище можна дійти до таких висновків:

— Ми не повинні продовжувати невеликі демонстрації перед ОН і совєтською місією, бо вони вже втратили елемент спонтанности і переводяться, так би мовити, з обов'язку. Повторювані тижневі демонстрації мають щораз менший успіх з огляду на занепад зацікавлення, ентузіязму і нових ідей. Якщо демонстрація позбавлена ентузіязму і спонтанности, то краще її не відбувати, — вона не може переконливо промовити ні до учасників, ні до американського суспільства.

— Ми повинні сконцентрувати наші сили на малих, оригінально обдуманих протестаційних акціях. Якщо організація візьме на себе обов'язок підготовити таку акцію принаймні раз на два місяці, успіх таких протестів на довшу мету міг би бути великий. Спонтанні акції подібного характеру, поза рамками організацій, можуть бути також корисні.

Чого ми повинні остерігатись, — це створення тільки одної або двох груп, що спеціялізуються в таких формах демонстрацій. Така спеціяльна підготовча група може бути легко інфільтрована, її заміри передчасно розкриті, а сама організація поділена і роздроблена.

— Єдина демонстрація, яка дає позитивні наслідки, це масова демонстрація — щонайменше 5,000 учасників. Така демонстрація не може не звернути увагу преси і під час такої демонстрації можна викликати ентузіязм. Тому замість тижневих, невеликих демонстрацій, влаштовуваних різними організаціями, повинна відбутися раз на рік велика імпозантна демонстрація з участю всіх організацій. Така демонстрація повинна мати характер „українського дня" або „українського вікенду", з виступом хору українських ансамблів і з відповідною політичною програмою. Така маніфестація може звернути на себе увагу провідних американських політичних діячів і преси. Провідний клич маніфестації треба підшукати відповідно до політичних вимог дня.

Ряд попередніх демонстрацій були практичним прикладом для згаданих вище пропозицій. Якщо ми приступимо до їх практичного переведення в життя, то зможемо знову перевірити наші кроки і з новим досвідом іти далі. В такий спосіб наша праця буде просуватися вперед до наших організаційних і політичних цілей і ми будемо приступати щораз ближче до нашої остаточної мети.

„ШАПКА МОНОМАХА"

У дендрологічному парку „Тростянець" природники створили з великої кількости живих дерев „Шапку Мономаха", що здалеку нагадує шапку князя — справжня шапка зберігається в „Оружейній палаті" у Москві. „Молодь України з 4 березня повідомила, що парк „Тростянець" на Чернігівщині був заснований у 1834 році, з 1952 року ним опікується АН УССР. Цей парк збудували українські селяни-кріпаки, його і в минулому, і тепер завдяки красі лісів, гаїв, озер, ставків називають „Українською Швайцарією". У парку - заповіднику ростуть дерева, кущі й квіти з різних країн світу.

Любов Коленська

СОВЄТСЬКА „ВИЗВОЛЕНА" ЖІНКА...

8-го березня — „День Жінки" в Совєтському Союзі. Це ще одне із чудо-див в СССР і вершок гіпокризії.

Читаючи „Радянську Україну", зараз же на першій сторінці зустрічаємо привіт „радянським жінкам" від Центрального Комітету Комуністичної партії: „Інтернаціоналізм радянських жінок наочно виявляється у всій їх трудовій у суспільно-політичній діяльності. Сповнені почуття пролетарського інтернаціоналізму, жінки нашої країни зміцнюють солідарність з жінками всіх братніх країн, які ведуть боротьбу за справи соціялізму, демократії, миру і свободи".

Тут само собою постає питання: а як відзначають „День Жінки" в колимських концтаборах, відірвані від чоловіків, дітей, батьків жінки, які боролися за національну рівність і вільність, за демократію, за тривалий і правдивий мир?..

Уже сьомого березня, в переддень свята по містах і селах СССР жінок скликають на збори. Вони рад-нерад біжать туди, ледве вспівши привести хату до ладу, упоратися біля кухні і укласти дітей спати. Це ще не все — їм приходиться частенько простояти перед тим у черзі за харчовими продуктами. І вже на зборах, затаївши віддих, стоять ніби маріонетки задивлені в кожний порух своїх зверхників, щоб знати, коли бити браво, одноголосно схвалювати постанови. На обличчях їхніх мусить бути радісний вигляд, хоч у цій „щасливій країні", як признався навіть поет Євтушенко, чимраз частіші розводи і дітей виховують не матері вдома, а по дитячих садках чужі жінки без материнського тепла, підготовляючи послушні, змеханізовані кадри для комуністичного режиму. І вони, неначе сірнички в коробці, впорядковані, однаковісінькі, за одним згори покликом, як загіпнотизовані, вибухають гарячим полум'ям любови до „соціялістичної вітчизни".

Приходить день восьмого березня. Радуйся, совєтська жінко! Сьогодні тебе оплескують у Москві, Києві, Львові, вшановуючи тебе напинають на трибуни червоні плахти, розсипають квіти, грають оркестри, влаштовують концерти, тебе нагороджують медалями і орденами. Бож ти родиш дітей, щоб колись вони служили в „доблесній" армії, щоб співали пеани вождям, щоб від малих літ привчалися бути роботами... Бо ти, совєтська жінко, тільки мале коліщатко у велетенській державній системі, тобою зручно маневрують, щоб ти здобувала п'ять за п'ядді нові осяги у фабриках і колгоспах.

І так восьмого березня сиплються промови про те, як „щасливі" совєтські жінки зустрічають своє велике свято, як вони скріплюють братерство націй в побудові комунізму — на чолі з „старшим братом". Іде похід, мають хусточки, рвуться вгору повітряні бальони, маршує похід під звуки оркестр, під удари барабанів. Зносяться вгору прапори і з тисячі грудей гомонять оклики прослави великим вождям.

А тут, в Америці, ліберальні жінки, які йдуть під гаслом „за визволення жінки", з чужого голосу до зануди торочать, як там, у Совєтському Союзі, дійшла до вершин жіноча рівноправність, в якому добробуті живуть жінки, які високі становища займають. Тим часом, як не дивно, саме в цю пору появляється в СССР новий клич: „До родинного вогнища!" Перебуваючи недавно в ЗСА міністер культури Єкатерина Фурцева заявляла: „Лише родина дає здорове і добре виховання дитині".

Наталія Баранська, совєтська журналістка, голова „Жіночого Союзу" (покищо малочисельного) написала в „Літературній Газеті", що теперішнє стремління совєтської жінки — визволитися від подвійної праці поза домом і вдома і знову виконувати притаманну їй ролю в родині. На сторінках газет розвинулася дискусія і стали напливати дописи смертельно втомлених і розчарованих у „рівноправності" жінок. Наталія Баранська пише, що совєтські чоловіки виховані так, що вклинцювали собі в голову уявлення, що вони — „голови" родини. Тож, коли вони кінчають працю у фабриці чи в установі, то вважають себе вправі розсістися на кріслі і чекати на обслугу від своєї жінки. А жінка тим часом мусить братися до чищення хати, куховарення, займатися дітьми, ставати в чергу за продуктами..

І так створюється нестерпне становище „рівноправної" совєтської жінки, яка властиво працює 16 годин на добу. Ця ж сама журналістка Наталія Баранська в журналі „Новый Мир", у статті „Один тиждень як другий" в делікатній формі пропонує звернути увагу на „моральне і матеріяльне існування" жінки.

У відповідь на цю статтю до редакції журналу „Нового Мира" посипались листи, в яких жінки погоджуються з поглядами Наталії Баранської, а чоловіки боронять свої права як предвічних „голов" родини. Зчинилася буря, і остаточно виявилось, що чоловіки ніяк не хочуть помагати жінкам, які, виконуючи домашню працю, займають 53% робітничих та інтелектуальних професій. Вони запитують, з якої речі повинні жаліти жінок, які мають рівні з ними права, усамостійнились на різних постах, досі приналежних тільки чоловікам, а вдома встановили „жіноче царство". Хочуть, хай царюють.

Так насправді виглядає жіноча рівноправність у Совєтському Союзі, широко реклямована комуністичною пропагандою на Заході.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ ВМЕР ДАНИЛО, ТО БОЛЯЧКА ВДАВИЛА!

У числі 29-му „Свободи" мгр Бодревич зчинив ґвалт проти слова „девальвація", який (ґвалт) редакція цілком слушно відбила своїм поясненням. Та, насамкрай, хоч би такого пояснення і не було, то п. Бодревичеві варто було б подумати: „А чи маю я слушність тлумачити по-своєму? Чи українська мова справді аж така бідна, що не маємо змоги порушену тямку висловити?"

Наколи б п. Бодревич, як щирий українець, та поставив собі такі запити, то йому б не випадало ломитися у відчинені двері. Це тим більше, що він сам ужив наше, нам властиве слово „знецінення американського доляра". Чому ж тоді, дозволю собі запитати пана магістра, забуваючи наш святий обов'язок плекати свою мову на чужині, намагається він ужити той вислів, яким я заголовлюю свій „голос читача"?

Замість покликати, навіть редакцію, до охорони своєї й нашої мови, він волів воювати з... вітряком - „девальвацією", щоб тільки було миле його слухові, хоч з того користи ні нам тут, ні взагалі нашому народові там ніякої.

Я вважаю, що редакція слушно (бо мала підстави!) „стьобнула" пана магістра, щоб знав, за що воює з вітряком. Але вважаю, що й редакція не має переваги над паном магістром, вона мусіла була звернути йому увагу на його ж занедбання своєї мови.

Тільки в такий спосіб редакція наштовхнула б наших багатознайків (і свогонезнайків) до Кобзаревої істини: „І чужому научайтесь, свого не цурайтесь", бо „хто матір забуває, того Бог карає, чужі люди цураються, в хату не пускають". А це може б змусило наших розумовців („інтелектуалів") цінувати більше своє, ніж чуже.

Не-магістер М. Тло
Ню Йорк

ПАМ'ЯТНИК УКРАЇНСЬКОМУ ЛИСТОНОШІ

„Громадянина" Л. Черниха з Чернігова настільки вразив пам'ятник листоноші на шляху до Ужгороду, що він написав про нього навіть до „центральної" преси, адже своя це тільки „республіканська"... у московських „Известиях" з 23 лютого ц. р. В замітці від вдячних односельчан" він розповідає, який був вражений, побачивши під Ужгородом пам'ятник сільському листоноші. У селищі біля шляху на стіні будинку приоблена металева дошка з зображенням листоноші, який іде з торбиною назустріч дощу й бурі. Під зображенням зберігся напис „слов'янськими" літерами: В пам'ять приязности, тверезности, чесноти й послужности посла Федора Фекета". Автор замітки зазначає: „Я подумав, як же високо цінили односельчани добросовісну працю свого посла - коштаря, коли вирішили увічнити його ім'я і за зібрані гроші замовили той барельєф".

Н. Грінченко („Баян")

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА І ЇЇ ПРЕДСТАВНИКИ

(2)

Ще з кінцем XIX і на початках XX століття в Україні траплялося зустрічати по селах і містечках на базарах та коло церков під час храмових свят сліпців-лірників. Однак, доля таких співаків уже була не та, що колишніх кобзарів. І від лірників не можна було почути історичних пісень та дум, бо їхній репертуар складався лише з духовних віршів, а часами з гумористичних пісень, що їх співали колишні кобзарі-козаки.

А скільки на Україні склалося родинних пісень, що так ніжно, з такою поетичною красою оспівують кохання молодої дружини або дівчини до козака-подруга чи нареченого, що вибирається в далекий похід. Цілі роки вона проводить у гіркій тузі в розлуці з милим і ввесь час думає лише про нього; жде його кожної хвилини, пригадуючи перші моменти їхньої зустрічі, перші розмови й усе, чим було повне перше, найніжніше кохання...

Друга картина, інша пісня: повільно посувається валка скрипучих возів, запряжених волами. Спека... Над похилою, пожовклою травою ледве-ледве куриться димок. У синяві прозорого неба бринить пісня жайворонка, а у відповідь на неї лише чути скрип возів та понукування чумаків, що бредуть побіч волів.

Довгенько вже йдуть вони під тим гарячим промінням сонця, терплячи незгоди й пригоди довгої подорожі, але немає ні нічого милішого від вільного широкого степу.

Далеко, далеко пливуть по степу звуки затягнені, чумаками пісні — такої ж вільної та широкої, як той степ.

Це так звані чумацькі пісні.

Українська музика своїм багатством, змістом, своєрідною красою, мелодією і гармонією, оригінальністю голосоведення займає одне з перших місць серед пісень усіх народів.

Тяжке життя України. Багато бід та нещасть приходилось терпіти під гнітом чужих народів. Дорогою ціною приходилось добувати собі свободу. І ця довга боротьба за свої права гальмувала її культурний розвиток. У всі часи панування наїзників висів гніт та цензурні заборони. Українська література в Росії признавалася недійсною і була вигнана за кордон. Довіз із-за кордону книжок українською мовою був суворо заборонений. Російські письменники до українських ставилися зневажливо, вважаючи, що українська література не заслуговує на увагу. А тому не можна дивуватись, що наш нарід під російським пануванням лише з початками цього століття помалу вступає на дорогу нового життя. Заховане десь там у його душі на дні, помалу випливає назовні, бувши до того часу заковане в міцні кайдани, — говорить про те високе, що так довго плекалось у глибоких криївках народної душі. Ніякі утиски, ніякі заборони не могли вбити того, що згодом створилось.

1905 рік з поновленим життям усіх народів Росії приніс і українцям деякі полегші, бо українцям стало можливим, не таючись, показати цивілізованому світові свою національну культуру. Відтоді і почалися помітні кроки вперед по дорозі до прогресу.

Тепер повернемось до мети цього нарису про українську музику та її представників.

З перших же рядків будемо констатувати той факт, що діячів української музики — композиторів було дуже й дуже мало.

Звичайно, дуже важливою причиною до цього знов же таки були тяжкі обставини, в яких судилося розвиватись українському народові. Дух відмовлявся безнадійно творити; думка, що всякий витвір слів і звуків неминуче повинен загинути, давила своїм гнітючим тягарем. А тому й не диво, що історія української музики, виключаючи витвори народної творчости, почалась лише з початками цього століття.

Не будемо тут говорити про тих композиторів, які між іншим складали й українську музику, бо великого значення вони не мають, а згадуємо про них лише для того, щоб ще раз вказати, наскільки цікава українська народна музика.

Такими особами були: геніяльний Глінка — „Гуде вітер вельми в полі", „Не щебечи, соловейку"; Сєров — „Ой, послухайте, ой, повідайте", „Максим козак Залізняк"; Чайковський — п'єси на українські теми, між іншими „Журавель" та багато інших.

Багато важливішими для нас є ті, творчість яких спрямована виключно на опрацювання й творення української національної музики.

Повернувшись дещо назад, зможемо назвати лише двох-трьох композиторів, які мають право зайняти одне із значних місць в українській музиці. Це — Артемовський, Бонковський, Ніщинський (1832-1896), син сільського дяка. Свої дитячі роки Ніщинський прожив у рідній Україні. Напевно йому були знайомі мотиви народних пісень, бо він добре знав звичаї свого народу, його історію. Бувши в Греції, в Атенах, дияконом і закінчивши там університет, повернувся звідтіля й зайнявся викладанням грецької мови в гімназіях Петербургу.

З творів Ніщинського перше місце займає музика до Шевченкового „Назара Стодолі". Вже у тих невеличких сценках відчувається національне забарвлення всієї музики, запозиченої і частково побудованої на українській народній пісні.

Ці сцени написані для сольових голосів, хору й оркестри. Кращі з них — точки хорові; сольові ж значно поступаються перед хоровими, а оркестрових окремих частин у тому творі зовсім нема, крім малої частини вступів, яких не можна вважати за окремі точки, бо то немовби прелюдія до наступної господинної пісні.

З цікавістю слухаються хори: „Добрий вечір, паніматко" (жіночий хор) і „Віють вітри ще й буйнесенькі" (чоловічий хор). В останній пісні найвиразніше відчувається національна мелодія.

Серед українців дуже популярний є написаний Ніщинським хор „Закувала та сива зозуля". Зацікавлення ним таке велике, що здається, рідко коли проходить будь-який концерт, де не виконувалося б цей твір.

Крім цього з композицій Ніщинського видано дві думки: „Про козака Софрона" і „Про Вайду". Не чужим був Ніщинський і в літературі, бо декілька його творів написані українською мовою.

Другим українським композитором, але вже менше талановитим від Ніщинського був Артемовський. Його опера, властиво оперета, „Запорожець за Дунаєм", так само, як і сцени Ніщинського, не виходять з репертуару українських драматично-опереткових труп і до тепер, бо все збуджують захоплення. В музичному відношенні цей твір не претендує на серйозність опери, але стоїть значно вище за оперетку.

Про інших композиторів, як Понковський, Копелянський, Малашкін та інші не будемо тут згадувати, бо їх творчість далі пісень, думок і романсів не доходила.

(Далі буде)

Школа Українознавства в Сиракюзах у поклоні Т. Шевченкові

Як щороку, так і цього, учні Школи Українознавства ім. Лесі Українки в Сиракюзах відзначили річницю народження і смерти Тараса Шевченка святочним концертом.

Концерт відбувся в суботу, 11-го березня ц. р. о год 5-ій по пол. в залі парафії школи. Сцену прибрано великим портретом поета, роботи інж. Володимира Бутенка і весняними квітами.

Концерт започатковано відспіванням „Заповіту", що його виконали всі учні школи. Відтак учні 4-ої, 5, і 6 кл. розказали віршований життєпис Т. Шевченка „Шлях до слави". Учні 5-ої кл. виконали інсценізацію вірша „Розрита могила". Ролю поневоленої України виконала учениця цієї кляси, Леся Гурська. Опісля виступали учні 2-ої кляси. Хлопчики продеклямували вірш „У нас сьогодні Шевченкове Свято", а дівчатка цієї кляси виконали вправи вільноруч, рушниками під спів пісні „Поклін тобі Тарасе". Про значення Шевченка для України і цілого світу розказали збірно учні 9-ої кл. Учениця 6-ої кляси, Уляна Клюфас відспівала сольо „Над Дніпровою сагою", при фортепіяновому акомпаньяменті своєї матері, д-р Галини Клюфас. Ця маленька солістка вже нераз виступала на сцені в нашій громаді й завжди громада зустрічає її появу на сцені з великою симпатією. Учні англомовної кляси продеклямували збірно „Садок вишневий", а учні 7-ої кл. „Ой чого ж ти почорніло". Відтак учень 7-ої кл. Андрій Богатюк продеклямував вірш „Іван Підкова". Учні 10-ої кл. Юрко Богатюк, Ігор Федорович і Марта Шаран розказали про труднощі з виданням „Кобзаря", а учениці 8-ої кляси: Леся Грицик, Єлавця Башуцька, Ліда Жовніренко, Оля Мазурик, Маруся Рись Славця Тимків і Маруся Тарнавська проспівали на два голоси „По діброві вітер віє" і „На високій дуже кручі". Вірш „Сестрі" виконала учениця 8-ої кл. Славця Башуцька. Відтак була сценічна картина „Як Тарас ходив до залізних стовпів" у виконанні учнів 7-ої кл. Ролю Тараса грав Борис Гудзяк, а ролю Оксани відіграла Христя Клюфас. Учениця 8-ої кляси, Ліда Жовніренко продеклямувала вірш „Мені однаково", а на закінчення учениці двох найвищих кляс проспівали дві пісні: „Така її доля" і „Думи мої". Свято закінчено національним гимном.

Точки програми заповідали Маруся Качмар і Андрій Войтович. Всі точки були дуже добре підібрані і дуже добре підготовані. Найбільша заслуга нашої вчительки д-р Євгенії Єржівської, яка взяла на себе обов'язок підготови цього свята і вив'язалася зі свого завдання бездоганно. Пані д-р Єржівська сама колись виступала в театральних виставах і тепер з любов'ю передає своє театральне мистецтво нашим дітям.

Поодинокі точки приготовляли опікунки кляс, а саме, пані: Михайлина Величко (2 кл.), Ангелина Колодій (4 кл.), Ольга Бачинська (5 кл.), Зінаїда Потульницька (6 кл.), Рута Галібей (7 кл.) і мґр Мирон Ткач (англ. кляса).

З-поза учительського збору дуже багато причинилася до успіху нашого свята Валя Гурська.

Шкільні імпрези є дуже важливим чинником у вихованні дітей і молоді і тому треба влаштовувати їх можливо якнайбільше та старатися, щоб вони завше стояли на високому рівні.

М. Л.

Українські школярі Боффало вшанували Тараса Шевченка

Імпрези, влаштовувані шкільною дітворою нашої громади, мають вже свою вироблену добру марку, а то й славу. І хоч часто в нашій громаді на одну неділю сходиться декілька імпрез, громадянство вибирає те, що найкраще — шкільну імпрезу, — бо воно знає, що крім акуратної точності відкриття, сама програма буде вміло проведена, буде не задовгою, а виконавцями будуть діти, які все чарують.

Таку вдалу імпрезу в дні 12-го березня ц.р. подарували нашій громаді діти школи св. Миколая.

Вже сама декорація сцени у розмальовану вишивку з великим написом: „І чужому научайтесь, свого не цурайтесь" та портретом молодого поета Т. Шевченка, закосиченого китицями колосків пшениці та пільними червоними маками, притягали увагу та надавали святкового настрою.

Діти у чудових вишиванках, маршуючи на сцену при звуках фортепіяну, своїм бадьорим виглядом уподібнювались до чудових квітів, і цілість у загальній оцінці виглядала мов чудово розмальована писанка, яка барвистими кольорами та взором пориває очі, побуджує одушевлене захоплення.

Із діточих сердець пролунали перші стрічки невмирущого „Заповіту", зі співом якого злучилися усі присутні.

Програма свята була поділена на дві частини: На першу зложились добре виголошені збірні деклямації та хорові пісні, які виконали учні старших кляс. Тут звернули на себе особливу увагу сопілкові солісти, які чисто і рівно, при акомпаніяменті фортепіяну, виконали пісню „Думи мої, думи мої". Фортепіянове сольо „Сон Ґертруди", виконане з м'яким чуттям учнем Михасем Райцою, ніжно вплелось в програму. Три пісні „Степом, степом", „Виростеш ти, сину" та „Чом, чом, земле моя" були виконані всіми учнями.

Друга частина програми ще більше захоплююча, бо тут виступили у першій точці зі збірною деклямацією „Ми є діточки маленькі" — справді маленькі діточки шкільного садочка. П'ятнадцять точок їхньої програми пробігли в любій насолоді серця. Їх мило усміхнені личка відбивались і уділялись такою ж радістю усім присутнім, хоч були між ними і дуже серйозні, які, вимахуючи п'ястучком та вказуючи на своє серденько, переконливо говорили до тих, хто забуває чи не шанує рідної мови, той дійсно не серденько, а лиш камінь має...

Сольоспів „Тече вода", виконаний маленькою Наталкою Середюк, ученицею першої кляси, при фортепіяновому супроводі учительки пані Олі Чмоли, було під кожним оглядом чудове. Краска голосу, дикція та зрівноваженість у виконанні можуть ворожити її дальшу під тим оглядом майбутність. Батьки Наталки, як і вона сама, можуть бути тільки вдячними учительці садочка пані Олі Чмолі, яка своєю музичною культурою та особистим впливом і працею можливо відкрила промінчик таланту. Присутні нагородили маленьку Наталку рясними оплесками.

Концерт проминув, залишаючи в серцях і душах усіх присутніх любов, тепло, радість і задоволення, бо наші діти, через такі імпрези, віддзеркалюють свою українську приналежність та підметність. І це одна дорога із засобів кращого вивчення рідної мови. Бажати треба, щоб подібних імпрез було більше. Очевидно, що у підготові таких імпрез потрібно більше часу, а не, як це практикується тепер, що підготову виконується прямо „краденими" хвилинами шкільних годин. І тому з великим вирозумінням треба підходити до учительських сил в оцінці вкладу праці української мови і тяжкої праці садочка всіх тих керівних осіб, які мають якенебудь відношення у цій справі.

За добре виконану програму признання і подяка належиться учителькам: пані Лесі Коновці, яка вложила багато старань у підготові імпрези, як теж пані Олі Чмолі за все добре і найкраще, яка у своїй праці у квітнику живих істот дарує все те, чого потребує жива квітка до свого росту, до життя. Така ж сама подяка належиться Преподобним Сестрам учителькам за вияв допомоги і за працю.

Дай Боже, щоб великі слова Поета: „І чужому научайтесь, свого не цурайтесь" запали глибоко в серце всім тим, кому дорога наша українська молодь!

(Н.Н.)

ПАМ'ЯТІ ІВАНА ЗАДОРОЖНОГО

сл. п. Іван Задорожний

Ми ще всі під враженням болючої втрати, якої зазнав наш музичний світ в особі св. п. маестра Івана Задорожного. Ціла наша спільнота відчула його втрату, бо він був всеціло відданий громаді. Для неї посвячував увесь свій час, навіть коштом родинного життя, коштом свого відпочинку, коштом свого здоров'я. Він дані йому Богом таланти розвивав завзятою працею, щоб їх помножити й служити своїй громаді. В нього було велике заперечення самого себе, щоб тільки дати якнайбільше громаді, щоб показати культурному світові, що ми нарід із високою музичною культурою. Коли він навіть вже важко хворий усе ще плянував, мріяв, якби то він міг прислужитись ще й далі громаді. Мріяв про видавання симфонічних концертів, про ставлення наших опер, про видавання нот, так дуже потрібних, нашим різним музичним ансамблям. Він відчував, що його знання може багато допомогти нашій справі через показ нашої високої музичної культури. Після захворіння, коли наша громада так сердечно віднеслася до нього, влаштовуючи концерти та інші імпрези, щоб прийти йому з поміччю в лікуванні, св. п. Іван Задорожний ще більше відчував потребу праці для своєї громади. Він з вдячністю зрозумів, що громада оцінила його працю для неї і тому в ньому ще більше зростало почуття довгу вдячности для цієї громади, що не тільки в час його тріюмфальних концертів з „Думкою" чи „Бандуристами" давала йому признання, але в його тяжкій недузі — в дусі чисто християнськім, хотіла, чулась, зобов'язана до вдячности для нього тоді, коли він знеможений недугою не міг вже їй так служити, як то він плянував і хотів.

Автора цих рядків в'язала із св. п. Задорожним довголітня приязнь, приязнь товариша студій. Вона датується ще з 1934 роком, ще з часів перебування в Духовній Семінарії у Львові. На перший рік студій в Богословській Академії вписалось тоді було 114 студентів, а між ними симпатична група „Коломияків". Між тими „Коломияками" був один із наймолодших — з ніжним виразом лиця, все приємно усміхнений, з добрими манерами — Євась Задорожний. Уже при перших вечірніх концертах в семінарійному саді, всі пізнали його знаменитий милий голос і він, хоча „ґешіхта" (першак) відразу був втягнений в коло старших „ксьондзів" і там став одним із „ґальтерів" і солістів. Музичні обдаровання Задорожного зразу йому дали місце в хорі, до якого з огляду на великий вибір, не було так легко дістатись і незлим голосам, а також в „крилосі", тобто в лавках де сиділи півці (дяки), що провадили співом під час відправ всіма питомцями.

В хорі спершу під управою В. Жолкевича, а відтак Якуб'яка, Задорожний насолоджував своїм гарним голосом найбільш вибагливе вухо, а в тому числі і геніяльного композитора д-ра Бориса Кудрика (незабутнього Буся), що давав нам лекції історії музики, гармонії і контрапункту.

Задорожний зростав музично з кожним роком і в хорі і в крилосі. На четвертому році студій в крилосі він став піддячим, а наступного року головним керівником літургічного співу „протопівцем, або як ми їх називали „архидяком". Це була почесна, але теж відвічальна функція, бо від нього залежала краса всіх наших семінарійних відправ, які втішалися славою від десятків літ на цілу Галичину. Послухати було відправу Вечірні, Утрені, Страстей чи всіх Воскресних відправ належало до справжньої насолоди. Крилос під управою Задорожного, можна сказати, був на висоті своїх найкращих традицій. Шкода тільки, що техніка записування на музичну ленту, була ще тоді в початковій ситадії в тодішній Польщі й ми не маємо тих прекрасних літургічних концертів виконаних такими знаменитими голосами і відданням літургічного духа збережених, щоб їх можна бодай з платівок почути.

На пообідніх перервах Задорожного можна було бачити на пробах хору чи при відбиванці, чи в гутірках з товаришами, а теж з книжкою чи скриптом, підготовляючися до нелегких іспитів (особливо стислої філософії о. д-ра Максимця, чи догматик о. ректора И. Сліпого). По тяжких трудах багато з нас їхало на заслужений відпочинок в гори, в прекрасну Коломийщину, Гуцулію, куди з правила їздив теж Іван Задорожний, звичайно до славних Шешор.

Прихід большевиків застав Івана Задорожного вже по закінченні богословських студій. Тоді він продовжує своє музичне образовання в к. Інституті Лисенка, співає в радіо, а за німецьких часів виїздить на дальші студії музикології до Відня. Маючи знамениту музичну пам'ять він переходить на студії диригентури і в тій ділянці після продовження студій в Мюнхені, стає дійсно маестром свого діла.

З переїздом до Америки св. п. Іван Задорожний відразу став до праці в хоровому мистецтві при наших церквах. Його знамените знання літургічних напівів, поруч теоретично музичного знання, робило його може таки без пересади можна сказати, найкращим знавцем нашого літургічного співу. Остаточно він знаходить своє відповідне місце праці в Колеґії св. Василія в Стенфорді. Тут він почав інтенсивну працю в напрямі не тільки школення молодих кандидатів на священиків в літургічному співі, але почав видавати музичні ноти до всіх наших літургічних відправ. Це було колосальне діло, одначе воно увірвалось із його недугою і цієї корисної праці він не вспів докінчити. Його чекало теж велике завдання підкласти мелодії під нові українські літургічні тексти. Цю працю він почав теж, але на жаль не вспів закінчити. Зі своїми плянами, хоча вже хворий, він звертався до Їх Блаженства Верховного Архиєпископа, який радо благословив пляни св. п. Задорожного. Тяжка недуга не дозволила йому реалізувати його великих задумів в ділянці світської нашої музики, як теж і літургічної, де він був дійсно найкращим фахівцем.

Вже на терені Америки ми спершу зустрічались під час його знаменитих концертів і тоді в час його найбільших успіхів, він все був скромним, все тим самим милим товаришем. Співпраця над вихованням молодого священичого нарибку на терені Стемфорду, знову нас звела разом, ми тут продовжуючи нашу юну приязнь, обговорювали різні справи, дискутували над різними плянами і все це раптом увірвалось.

Нехай оцих кілька рядків буде не лише доброю згадкою про Покійного але теж прощальним словом від усіх його товаришів, які його любили, поважали й цінили за його працю та добре серце.

В. Ленцик

Академія св. Юра під чаром двох споминів

Минає рік, як з нагоди сторіччя з дня народження Лесі Українки, коли то за почином проф. Івана Хомина, на терені Академії св. Юра відбувся Великопосний концерт і представлення п'єси Л. Українки „На полі крови". Рівень цієї незабутньої імпрези, ще на довгий час, буде шляхетним викликом для кожного, хто схоче зайнятися сценічним, або музичним ділом для доповнення українознавчої освіти студентів Академії.

Проф. І. Хомин виконав свій задум з поміччю своєї дружини, пані Олі, яка вела ввесь музичний супровід концерту, що творив першу частину вечора. Співав хор Академії — разом 75 дівчат і хлопців.

У нашій Академії працюється із студентами, які переважно зайняті не лише наукою, але ще й різними шкільними активностями, як редаґуванням шкільних заметок, клюбом майбутніх учителів і т. д., та ще й позашкільними зайняттями, а проф. Хомин вимагає поважної праці. Розуміючи його нелегке положення, ми ще більше подивляємо його осяг і жалуємо, що він через слабке здоров'я, мусів покинути зайняття в Академії. Ми з невимовною вдячністю згадуємо імпрезу, яка під його керівництвом відбулася у Великому Пості 1971-го р.

Після першої частини вечора, Олена Шумилович (тоді студ. II-ої кл.), прочитала вступне слово до частини другої, присвяченої Лесі Українці. Про високу якість цього слова, подбав Батьківський Кружок при Академії, використовуючи дві праці, зокрема для цієї окази написані двома літературознавцями, перша, про життя і творчість письменниці, пера проф. Івана Боднарчука з Дітройту, друга, поета Василя Барки, про саму п'єсу, яка й творила другу частину програми.

До виконання ролей побожних жінок у цій п'єсі („На полі крови"), вибрав проф. І. Хомин три студентки Академії: Христину Дармограй, тоді студ. 10-ої кл., вона відограла Соломію, виявляючи героїчну безкомпромісовість високих поглядів цієї особи; Сузанну, боязливу жінку, яка ховала свої правдиві почування перед непевними людьми, віддала Оля Шевчук, тоді теж 10-та кл., не гірше від Христини, грала щиро і певно. Не відставала і Віра Шумилович, тоді 9-та кл., природно, приводячи в життя постать лагідної Марії, любов'ю надхненої, не лише до Христа, але й до ближнього, без огляду ким би він не був.

Поважна праця під проводом проф. І. Хомина і його глибоко-мистецький підхід до ролі Юди, пірвали молодих акторок за собою, до може навіть і несподіваних осягів. Вміло, з мистецькою свідомістю був представлений Прочанин, Аскольдом Лозинським, якого І. Хомин заанґажував спеціяльно на цю велику ролю.

Чудової нескладности декорації по-мистецьки виконані самим режисером. Характеризував Михайло Івасівка. Освітлення — Стефана Приня.

Одначе все, до останнього мазка, у цій картині було однією цілістю створеною маестром І. Хоминим. Слово пароха о. д-ра В. Гавліча виявило велике задоволення з тієї праці, і обдарувало признанням молоденьку директорку Академії сестру Наталію ЧСВВ, що під її доглядом Академія так прекрасно розвивається.

На обидвох вечорах була переповнена заля, приїхали навіть гості з Аллентавну, з яких, проф. А. Білинський музик і знавець сценічного діла, був захоплений.

За кілька днів у Академії знову цікава імпреза. Вся Академія зібралася в авдиторії, щоб віддати честь пам'яті „Співця української слави і волі". В гостях був проф. д-р Лука Луців, — автор книжки, про Тараса Шевченка, яка під тією назвою, кілька літ тому вийшла у видавництві „Свобода", органі УНСоюзу, який, з нагоди цієї імпрези, передав через Батьківський Кружок для Академії по кілька примірників, виданих ними книжок д-ра Луцева і ще кілька інших. Цей, високої вартости дар був прийнятий із сердечною подякою.

У програмі виступали студенти. Заповіт виконала на піяно Людмила Канюга, Павло Чарський прочитав уривок з „Послання", опісля привітавши д-ра Луцева і пояснюючи зібраним, чому Батьківський Кружок якраз тепер запросив його до Академії. Юрко Яримєвич ще ближче познайомив товаришів з діяльністю проф. д-ра Луцева, а Андрей Винник прочитав уривок із книжки його: „Тарас Шевченко Співець української слави і волі". Д-р Лука Луців, у слові до студентів, говорив про свою працю над цим твором і прочитав промову Стефаника про Шевченка. З цих слів ясно виходило, що треба любити своє, на забувати його і боронити всіма силами правду про нього.

Студентки Рома Чижик і Людмила Канюга, подали д-ві Луцеву весняну квітку і недавну видану шкільну газетку, підписану всіми студентами на пам'ятку дорогому гостеви. Павло Чарський подякував прелеґентові за його слово. Від Батьківського Кружка висловила подяку імпрезова референтка І. Ш. Ш. і при цій святочній нагоді, роздала студенткам і студентам нагороди за участь у плеканні української культури на терені Академії. Нагородами були книжки, пожертвовані директором Пастушенком — „Арка" і д-ром Сидором-Чарторийським — „Говерля".

До бібліотеки Академії, передав Батьківський Кружок один примірник „Кобзаря" і один „Лиса Микити", дві картини, — „Рожі" Ірини Шухевич і „Українська Церква", — Тараса Шумиловича та ще вишиваний обрус (друк) пожертвований — Іваницьким — „Крамниця". Директорові Академії, — сестрі Наталії ЧСВВ, передано платівку „Кобзареві".

Батьківський Кружок прибрав святочно залю. На сцені — портрет Тараса Шевченка, твір М. Польового, прикрашений вишиваним рушником, по боках — дві студентки, — Марта Зєлик і Віра Шумилович, у вишиваних блюзках. У стіп картини, весняні квіти, дарунки і нагороди, які потім роздавалося. На вишиваному обрусі книжки, пожертвувані УНС розложені мальовничо, щоб можна було оглянути, мов на виставці.

І. Шуварська-Шумилович

Прилетіли весняні ластівки

У понеділок 20 березня розпочалась „офіційна" весна 1972 року. У Ню Йорку в Центральному Парку термометр показував 24 степені, але той вранішній мороз швидко зник, і перший день весни був соняшним та приємним. Подекуди в Ню Йорку на рогах вулиць продавали „перші квіти", очевидно, з оранжерей. У Вашинґтоні вже цвітуть жовті квіти у всіх городах. Найтепліше зустріли прихід весни яких 40 000 людей, що зібралися були біля манастиря Сан Хуан Капістрано в Каліфорнії. Весна там розпочинається на день раніше. Перші ластівки вже багато десятків років прилітають туди з далекої Арґентини точно 19-го березня, в день св. Йосифа. І цього року ластівки не зрадили своєї радісної традиції: вони прилетіли того дня о 7 г. 47 хв. ранку, облетіли колом манастирську дзвіницю і сіли на свої каліфорнійські „квартири". Хоча був досить холодний ранок і перепадав дощик, 40 000 людей терпеливо і з вірою чекали прилету ластівок із Арґентини, де вони провадять зиму. Коли з'явилися перші зграйки ластівок, натовп не витримав і почав аплодувати крилатим вісникам весни.

„Квіти зла" Слави Ґеруляк

Слава Ґеруляк приготовляє на цей раз тематичну виставку своєї керамічної скульптури та рисунків. Ця тема це: "Les fleurs du mal".

Керамічні скульптури та гончарські вироби, які мали ми змогу оглядати на попередніх виставках або у її майстерні — були у більшості інспіровані тим, чим вона живо цікавиться та що досліджує, тобто археологією, нашою і світовою мітологією та віруваннями. Були там теж вертепи чи скульптури на тему „Різдво" (одне минулого року ми могли оглядати у церкві св. Юра в Ню Йорку), були ікони, був св. Юрій і змій, який притягав увагу прохожих на вітрині американської ґалерії Contemporary Christian Art. Були теж постаті із казок та деякі клясичні уже, як Мобі Дік, Зозе і т.п. Цю тематику вкомпоновує мисткиня у свої гончарські вироби, кахлі, миски, вазоники.

Усі ці скульптури робили враження чогось живого. Глядач находив особливий контакт із ними, а подовгуваті очі, як колись казали „мигдалеві", якими споглядали на нас скульптури та навіть миски чи вазоники, довго ще товаришили нам, хоч ми вже втратили їх із очей.

Інша справа із рисунками. Їх тематика рослинна і вони часто так і носили назву „рослинне". Були вони похожі на клітини рослин, як на них дивимося під мікроскопом, або викликали враження абстрактного містичного зображення.

Від деякого часу появляються у майстерні Слави Ґеруляк нові керамічні скульптури саме із рослинною тематикою. Коли думаємо про квіти у вазонику, то нам уявляються ідилічні, барвисті форми, лагідні, милі, інколи солодкаві, навіть наївні. Не такі скульптури Слави. Після немовби закам'янілого вазоника із квітами та тарілки із овочами появляються скульптури наче містичні з'яви. Постали ніби побільшені частини квітів та рослин, або просто уявлені рослини — інколи вже не рослини, а створіння — „Квіти зла" або "Les fleurs du mal". Це не поезія Бодлера, а сама назва заволоділа уявою мисткині. А коли вже пішла в цьому напрямку, то находила раз-у-раз назвислова у цьому ж дусі. Передусім у Тичини:

Ми квіти звіробою
Із крови тут юрбою
Зросли на полі бою.

Находить їх Слава Ґеруляк у фольклорі та віруваннях. Тут квіти, яким приписують злу силу, таким, як „тирлич зілля", або квіти, що постають із крови дракона, або „корінь мандрагори", що росте під шибеницею. Є і справжні м'ясожерні квіти, що ваблять красою на те, щоб замкнути свої пелюстки над причарованою комахою. Або „гадюче зілля". Самі назви побуджують уяву мисткині. Вона ж не копіює, творить з уяви. Хоч, як каже, не раз незамітна і мила частина рослини побільшена дає щось дивне, навіть потворне.

Досі на виставках Слави Ґеруляк ми перебували у казці, тепер, мабуть, найдемося у сні, поміж сонними з'явами, ніколи не заприміченими формами рослин. Слава Ґеруляк каже, що це протест проти механізації життя. Зближення до природи, пошукування форм, яких ми не звикли бачити голим оком. Годі із поодиноких і далеко не всіх скульптур робити загальні висновки.

Виставка, яка буде відкрита у неділю 26-го березня в ґалерії Ірини Стецури, викличе багато різнородних інтерпретацій, але напевно ніхто не зможе залишитися байдужим до того, що побачить.

У.С.

Ювілей Степана Сідлярчука

Українська громада міста Бостону гідно вшанувала 70-ліття Степана Сідлярчука бенкетом 4 грудня 1971 р. в Українськім Народнім Домі в Метепен, Месс.

Бенкет відкрив молитвою місцевий парох УКЦеркви о. Степан Чомко. Тостмайстром церемонії був громадський діяч Орест Щудлюк, який представив ювілята та виголосив доповідь про його життя і працю.

Степан Сідлярчук народився 2 грудня 1901 р. в Снятині на Покутті, де скінчив 7-клясову народну школу. На 17-му році життя в листопаді 1918 р. вступив до Української Галицької Армії перейшов військовий вишкіл в 36-му австрійському полку в Коломиї, звідки був висланий на фронт до Підволочиськ. Брав участь в Чортківській офензиві проти большевицької армії. Згодом був приділений до 6-тої Равської бриґади, якою командував сотник Юліян Головінський. Учасник в боях за здобуття Жмеринки, Винниці, Бердичева, Києва та інших. По звільненні з УГА в 1920 р. вертається до свого рідного міста Снятина, та не прийшлось довго бути вдома, бо Польща, яка окупувала Західню Україну, покликала на роки до військової служби. По відбутті польської військової служби, ювілят вертається до Снятина, одружується з Марією Ляшкович в 1926 р. В родині народився син і дві дочки. Але не довелось довго жити родинним життям: прийшла II-га світова війна і Степан Сідлярчук покинув родину та вступив до Української Дивізії Галичина, де був аж до кінця війни. По війні — на скитальщині, в таборах у Німеччині, звідки нав'язав зв'язок зі сестрою своєї дружини Марії, Ганею Крикливець, яка допомогла йому приїхати до Бостону в 1950 році.

З приїздом до Бостону, С. Сідлярчук включився активно в церковну і громадську працю, став членом УНС, співорганізатором Відділу УККА, Осередку СУМА, організації Пласту, в яких він брав активну участь. Тому й на бенкет зібралось багато друзів і знайомих, які прийшли звеличати його ювілей. Наспіли телеграми й привіти від рідні з рідного Снятина та від краянів у ЗСА і Канаді.

Усні привіти й побажання зложили: о. Степан Чомко від УКпарохії, інж. К. Гусак від Відділу УККА, інж. С. Верегулька від Пласт Приюту та Комітету за Патріярхальний Устрій УКЦеркви, В. Ганчар від Ос. СУМА, Д. Николенко від Комітету Катедри Українознавства при Гарварді, Иосиф Харина від Українського Народного Дому; багато було прочитаних листовних привітів, що їх присутні приймали гучними оплесками. Під час ювілейного свята збірку на Визвольний Фонд провели Славія Щудлюк і Михайло Носаль, збірка принесла 85 дол.

Шановний ювілят жертвував 500 дол. на Катедру Українознавства при Гарварді. Під кінець тостмайстер попросив п. Степана Сідлярчука до слова. Він із зворушенням подякував усім присутнім. Ювілят має 70 літ, але духом чується молодий. У розмові під час бенкету сказав мені, що якби була нагода, то знову пішов би боротись за Україну.

Українська громада Бостону гідно вшанувала 70-ліття заслуженого громадянина та побажала Ювілятові Степанові щастя, здоров'я, та Многих Літ!

І. К.

КОМСОМОЛЬСЬКА БАЙДУЖІСТЬ

Якась Люда П. з м. Донецьку повідомила московську „Комсомольську Правду" 11 березня, що вона закінчила школу й працює за фахом викладачкою й доглядачем у дитячому садку міста. „У нас можна заснувати свою комсомольську організацію, але кожний жде, що хтось інший має за те взятись, тільки не він. Я напевно так само в душі думаю", писала дописувачка, розповівши, що вже 5 років вона в комсомолі, але ніколи не буває на зборах, бо її ніхто й не повідомляє. „А про членські вкладки, то їх можна й рік не платити, і більше — нікого це не турбує".

Антін Рудницький

ЗРАЗКОВИЙ МУЗИКА, ЗРАЗКОВА ЛЮДИНА

(У перше роковини смерти бл. п. Володимира Цісика)

Випадки смерти артиста-виконавця під час свого виступу на концертовій естраді, чи оперовій сцені, дуже рідкі й тому загально відомі в професійних музичних колах. Відомим є трагічний випадок славнозвісного пяніста Сімона Барера, який, виступаючи у Карнеґі Гол з філядельфійською оркестрою під диригуванням Орманді, ледве загравши декілька початкових тактів Концерту Ґріґа похилився над клявіятурою і перестав жити. Відомі подібні випадки з оперовими співаками: великим польським тенором Юзефом Маном, під час вистави „Аїди" у берлінській опері та передовим баритоном Леонардом Вореном у метрополітальній Опері в Ню Йорку. На жаль, і серед нас, українців, уперше трапилася подібна трагедія — чи, як загально прийнято її о к р е слювати, „ідеальна смерть" — коли рік тому, у неділю 7-го лютого 1971 р., скрипаль Володимир Цісик, під час свого сольового речиталю в Українському Інституті Америки, в Ню Йорку — власне в 30-ті роковини свого першого сольового концерту взагалі! — несподівано занедужав на естраді і в дорозі до шпиталю помер — в самому розквіті життя, ледве 57-річною людиною.

Скромний, тихий, завжди ввічливий і усміхнений, пок. Володимир Цісик був рідким прикладом музики - професіоналіста, який ціле своє життя наполегливою, безнастанною працею стремів до свого ідеалу: стати кращим скрипалем, карщим музикою, свідомий цих майже недосяжних обріїв, до яких прямує кожний професійний музика і які кожний з них хотів би осягнути. Володимир Цісик не був скрипалем-віртуозом у повному змислі цього слова — у довоєнній Західній Україні таких у нас ще взагалі не було, як і не було в ній укріаїнських або й чужих вчителів скрипки, які могли б виховати майбутніх віртуозів. Вони в 99-ти відсотках виростають з „вундеркіндів" і вже в наймолодших роках дають докази непересічного, а то й феноменального таланту, в першу чергу — в цих молодих роках — технічного. Дальші роки формують ці таланти, дають їм дозрівати й поглиблюватися і врешті вони стають віртуозами також, звичайно, ще цілком молодими, к і льканадцятьрічними юнаками чи дівчатами.

Шлях музично - професіонального розвитку пок. Володимира Цісика йшов нормальним шляхом розвитку нашої талановитої молоді в передвоєнній Західній Україні, але тому й з найбільшим признанням треба подивляти рівень, який він осягнув, дякуючи своїй праці й впердому бажанні постійно йти вперед. Уродженець Коломийщини він почав вчитися гри на скрипці у Рубінґера, в Коломиї, потім, на протязі двох років у проф. Волдана в празькій консерваторії, опісля у Львові — де здобув диплом Консерваторії ім. Шимановського — у Марка Бауера, врешті в Мюнхені у проф. Губера. Був він одним з дуже, дуже нечисленних молодих скрипалів в Зах. Україні, який не тільки п'важився виступити з власним сольовим речиталем у 1939 р (скільки інших таких було? Напевно менше, як п'ять!), але й від того часу постійно й часто продовжував виступати як з власними концертами, у Зах. Україні, на скитальщині, в Німеччині, а потім і в Америці — так і безлічі академій, принагідних культурних імпрез, тощо. Був він мабуть першим скрипалем, який в 1938 р. заснував у к р а їнський квартет (інші члени: Согор, Березовський, Задорожний): з ним давав самостійні концерти камерної музики. Був він, після віолончеліста Петра Пшенички, одним з перших українців — членів Симфонічної Оркестри у Львові, потім концертмайстром оперової оркестри та згодом її інспектором. У Німеччині осягнув не абияку честь: у Вагнерівському „Фестшпільгавзі", у Байройті, він став заступником концертмайстра.

По приїзді до Америки в 1949 р., Володимир Цісик зразу включився у музичне життя, головно як педагог. Учив в „Ню Йорк Скул оф Мюзік" та в Українському Музичному Інституті, де м. і. також зорганізував смичковий квартет, який, на жаль, існував тільки короткий час тому, що одиноким його ентузіястом був тільки сам ініціятор... Зате кращий успіх мав його почин оснувати, здебільша з своїх учнів струнну оркестру, допровадивши кількість її членів до тридцяти - сорока та сам нею диригуючи. Покинувши Український Музичний Інститут, не переставав учити — але тепер уже приватно, в своїй власній студії, а в двох останніх роках перед смертю, ще й в Мерівуд Коледжі у Скрентоні.

Автор цих рядків уперше зустрівся з пок. Володимиром Цісиком ще в половині 30-их років при нагоді підготовчої праці до ювілейної, тисячної вистави „Запорожця за Дунаєм" у Великому Театрі у Львові — даної там тричі — та поїздки, зорганізованої „Т-вом Письменників і Журналістів", з цією виставою до кільканадцяти найважніших міст Зах. України. Звернувши увагу на Цісика під час оркестрових проб, на його гру, поведінку тощо — деталі, які кожний досвідчений диригент завважує під час проб у випадку кожного оркестранта зокрема — я запросив його і трьох інших, так само молодих інструменталістів — Суменного, Сохора і Бережницького, — щоб відбули цілу поїздку „Запорожця", часто граючи цілу цю оперу сольовим концертом, зі мною самим при фортепіяні. Тоді я й пізнав як поважно, точно й солідно пок. Цісик ставився до своєї праці і внаслідок того, як помічним він став мені у цій поїздці: цих справді історичних вистав, рідкісних й високомистецьких як з огляду на нову музичну редакцію „Запорожця" (зладжену Станиславом Людкевичем і мною), так і на прізвища і мистецький рівень усіх виконавців, найкращих українських оперових зірок (Марія Сокіл в ролі Одарки, Ольга Лепкова — Оксана; Михайло Голинський — Андрій; Іван Романовський — Карась; Михайло Мартіні - Маслюк — Султан).

Удруге доля зв'язала мене в співпраці з Володимиром Цісиком, п р и готовляючи концерт з нагоди 50-ліття моєї композиторської діяльности, який відбувся в грудні 1970 р., у Філядельфії, в залі Ля Сал Коледжу. Тоді одним з моїх останніх творів була „Інтрада і фантазія" для скрипки і фортепіяну і мені залежало, очевидно, на виконанні цього свого нового твору. Вибір Володимира Цісика, як найкращого між українськими с к рипалями тут, на Сході, був самозрозумілим, тим більше, що мій сердечний приятель, скрипаль Роман Придаткевич власне тоді відбував концертову поїздку по Европі.

Вже на першій пробі з Цісиком я був дуже приємно заскочений фактом, що він вже знав напам'ять цілий цей доволі довгий і складний твір (подібно, як це завжди в співпраці зі мною було й є з співачкою Мартою Кокольською - Мусійчук). Під час проб Цісик якнайважливіше прислухався до всіх моїх завваг і прохань, сам безнастанно питаючи про це й те, щоб тільки вдоволити композитора й якнайближче зреалізувати його інтенції. Тому й виконання ним цього мого твору на згаданому концерті було якнайкраще і він завжди залишиться в моїй пам'яті нерозривно зв'язаним з його першим виконавцем, Володимиром Цісиком.

Своїм підходом до музики взагалі та до своєї праці зокрема пок. Володимир Цісик може бути прикладом для всіх. Ціле своє життя, буквально до останнього дня він працював над удосконаленням своєї гри, постійно вправляючи й вивчаючи новий репертуар. Скільки подібних випадків знайдеться, наприклад, між нашими піяністками старшої генерації?! (Мужчин між нами нема,тому цей зворот в сторону жіночого полу).

Ще одною рідкою й незвичайно цінною прикметою відзначався Покійний. Кожному, хто ближче знайомий з відносинами в українському т. зв. музичному світі, як давніше в Зах. Україні, так особливо тут, в Америці, добре відомо, що ці відносини далекі від ідеальних. Факт, що пок. Володимир Цісик тримався від них здалека, навіть коли силою обставин деякий час знаходився в їхньому самому центрі, факт що завись і злоба, сплітки і сварки і вся своєрідна „висока дипломатія" цих кругів були йому чужими, це риса характеру, яка зробила його в нас рідкою, зразковою людиною.

Судьба, яка так дуже скоро забрала його з цього світу, нагородила його за його життя в інший спосіб: ідеальним родинним життям. Дружиною, яка завжди й вповні розуміла мрії свого чоловіка й помагала до їх здійснення теплою атмосферою родинного дому; двома дочками, які на найбільшу радість батька родилися обдаровані такими музичними талантами, що обидві мали можливість також вибрати музичну професію своїм життьовим ідеалом. Старша з них, Марійка' одна з перших українських піяністок-ґрадуанток зі ступнем магістра — провідної Музичної Вис. Школи „Джуліярд" у Ню Йорку, за життя батька його постійна піяністка в усіх його виступах, тепер працює над докторатом в університеті Єйл. Молодша, Квітка, яка це кільканадцятирічною дівчиною виступала з батьком і сестрою при фортепіяні — виконуючи партію другої сольової скрипки в концерті Баха, подає тепер чималі надії, як співачка, студіюючи в стейтовім університеті Бінгемтон, Н. Й.

З особою пок. Володимира Цісика дуже передчасно зійшла зі світу особистість, яка вповні заслуговує на слова, вжиті в заголовку цієї статті: зразковий музика, зразкова людина.

ВІСТІ З ТОРОНТА

У справі колюмни. В першу чергу хочу, якнайщиріше подякувати читачам моєї колюмни „Вісті з Торонто", які так часто телефонічним чи письмовим порядком звертаються до мене. Дружня критика, зауваги, побажання чи поради, були стимулюючим і заохочуючими чинниками, які давали мені можливість її провадити. Тепер хочу перепросити і вияснити дуже часті запити; чому колюмна „Вісті з Торонто" не появляється регулярно? Великий навал Союзової, а при тім і суспільно-громадської праці, та часті виїзди поза Торонто, не дають мені фізичної змоги, все це на час подолати. Однак обіцяю, що у найближчому часі, пляную уложити свою працю так, щоб поява колюмни була регулярно - постійною. Тому і надалі щиро всіх зацікавлених її появою прошу до повної співпраці.

Знаменитий концерт. У неділю 5-го березня ц. р. загостила до Торонто, світової слави наша співачка меццосопрано Іра Маланюк і дала свій знаменитий концерт у великій залі школи Вест Парк на розі вулиць Блюр і Дандес. Велика програма концерту складалася із самих пісень, переважно українських композиторів. Іра Маланюк, меццо - сопрано прекрасного тембру, показалась співачкою-віртуозом великої міри. Це дійсно українська зірка, яка вже не раз блистіла на найбільших і найкращих сценах великих европейських міст, та приносила славу українському імені. Понад двогодинний концерт у супроводі акомпаніяторки проф. Дарії Каранович, здобув собі щире признання численної публіки, яка нагороджувала кожну точку, щирими й довготривалими оплесками.

„Боярння". Драматичний Ансамбль „Заграва" в Торонто, поставив у неділю 12-го березня ц. р. о год. 7 вечора в Українському Домі при вул. Кристі, драматичну поему Лесі Українки „Боярня". Вистава яку режисерував С. Теліжин, з літературним дорадником п-і мґр Аріядою Шум, пройшла з великим успіхом. Пані М. Левицька, як асистент режисера також відповідала за костюми. Технічним керівником сцени був Ігор Вонс. Під кожним оглядом із своїх роль вив'язались: Рома Дольницька, Ніна Тарновецька, Соня Сахно, Христина Туркевич, Мирося Лялька, Соня Пікулик, Ілярій Кушніренко, Михайло Лялька, Володимир Довганюк, Петро Ординець, Микола Семчишин. Великий успіх вистави, заставляє провід „Заграви" повторити її, на бажання і вимогу багатьох, які не мали змоги, чи місця взяти участь. Якщо додати благородну ціль на яку був призначений чистий дохід з вистави, — оборона потерпілих у демонстрації проти Косиґіна, то Драматичному Ансамблеві „Заграва", належиться повне признання і подяка української громади.

Відзначення науковця. Торонтська міська Рада, на своєму засіданні 16-го лютого ц. р. покликала до „Історичної Ради Торонто", молодого науковця - українця, бібліотекаря Андрія Григоровича, який був прийнятий з-поміж п'ятьох інших кандидатів. Радний міста Торонто Василь Бойчук сказав що А. Григорович найздібніший і найвідповідальніший з усіх кандидатів, який дійсно добре знає проблеми космополітичного Торонто, та має велике знання і досвід про різноманітні культурні групи.

Образливий виступ. У дні 29-го лютого ц. р. Гордон Сінклер, працівник радіовисильні СФРБ у Торонто, коментуючи на свій лад найбільшу 15-ть тисячну демонстрацію проти Косиґіна — висловився зневажливо про Україну й українців посилаючи їх „ту гел". Шкода, що радіовисильня, яку так багато підтримують і слухають понад 60 тисяч українців у самому Торонто, а це може навіть і більше, як це число й поза Торонтом, має таких „коментаторів" які наставлені не тільки шовіністично, але при тім без знання фактів. Безвідповідальний виступ п. Сінклера був з місця опротестований багатьма листами, телефонами й інтервенціями до власника цієї радіовисильні Дж. Давсона. Протестна а к ц і я повинна продовжуватись до того часу, аж доки п. Сінклер не відкличе зневажливого вислову і не перепросить велику українську громаду.

Цікава доповідь. Заходами Управи Відділу ЛВУ відбулася, 5-го березня ц. р. в Українському Домі при вул. Кристі, дуже цікава доповідь д-ра Б. Стебельського „За які цінності боротьба в Україні"? Ширшими сходинами Відділу провадив його голова мґр С. Кузь, який перед відкриттям сходин візвав присутніх вшанувати річницю смерти Головного Командира УПА ген. Романа Шухевича - Чупринку однохвилинною мовчанкою. Цікаво виголошена на дуже актуальні проблеми доповідь, викликала живу дискусію, у якій забирали слово багато присутніх. Закриваючи ширші сходини, кінцеві у цьому році, перед загальними зборами, які відбудуться 26-го березня ц. р. голова Відділу мґр С. Кузь, щиро подякував доповідачеві, дискутантам, та висловив переконання, що подібні ширші сходини і дискусії повинні відбуватися якнайчастіше.

Виконаймо свій національний обов'язок. Президія Комітету Українців Канади, а за нею всі Відділи проголосили березень — місяцем збірки національної вкладки, закликаючи все українське громадянство Канади включитися активно в її систематичне переведення. Національна вкладка повинна вносити найменше 10 долярів від родини. Однак, кому булоб затяжко, нехай жертвує по своїй змозі. Идеться, щоб в цю акцію включити якнайширші круги н а ш о ї спільноти. Якщо б понад півмільйона добре зорганізованої і національно свідомої української громади, зложили тільки по одному долярові, то велика і многогранна праця КУК — вповні забезпечена. Не чекаймо і не відкладаймо. Жертвуймо самі і до пожертви закликаймо інших. Спільними силами зробимо дуже багато.

Сучасні події в Україні. Редактор інформаційної служби „Смолоскип", інж. О. Зінкевич, виступив 5-го березня ц. р. о год. 2.30 по пол. в залі УНО з дуже цікавою і актуальною доповіддю, про сучасні події в Україні. Доповідач з притаманним йому вмінням поділився з численними слухачами, про те, що діється тепер на Україні. Доповідь, викликала живу й цікаву дискусію. Доповідач відповідав на ряд поставлених питань.

В. Дідюк

ПРОЙШОВ РІК

Після відправи о. прот. В. Коваленком Служби Божої на оселі УРСоюзу „Верховині" у вересні м. р., переведено першу збірку пожертв на побудову в Глен Спею української православної церкви свв. апостолів Петра і Павла.

На заклик о. Віталія, присутні на Богослуженні відізвалися щедрими пожертвами, зложивши разом коло тисячу долярів.

Пройшов рік. Православна громада, а зокрема—Будівельний Комітет провели велику діяльність, але треба ще більше поширити працю головно на фонд будови храму.

Рік праці завершено архиєрейською Службою Божою в православній каплиці коло „Верховини" Преосв. Влад. Орестом. На Богослуження, крім мешканців Глен Спею численно прибули земляки-буковинці, що з'їхались на „Веселу Зустріч"

Радісно зустрічали багатолюдна громада вірних Владик Української Автокефальної Православної Церкви. Преосвященного привітали хлібом і сіллю та китицею квітів члени Будівельного Комітету. Владика побажав Комітетові дальших успіхів у будові Божого храму.

На Службі Божій співав хор під керівництвом пані А. Черниченко.

Після панахиди по полеглих козаках „Чорноморе" та вдячного молебня за здоров'я живих, Владика Орест у проповіді коротко сказав про відродження УАПЦеркви в 1921 році. у Києві, пом'янувши замучених тером всіх її ієрархів, священослужителів і сотні тисяч вірних. Знаменним є, що побудову нового храму започатковано в році золотого ювілею відродження Української Православної Церкви.

Пройдуть роки, може й десяток років і новозбудована церква буде круглорічним релігійно - культурним осередком не тільки для православної громади в Глен Спею але й для позамісцевих гостей.

Будова церкви свв. апостолів Петра і Павла розпічнеться на весну цього року. На це Будівельний Комітет має вистачальні дані: землю під будову, чартер, виготовлені інженером - архітектом пляни і відповідний фонд, що уможливлює початок будови. У першу річницю праці приємно згадати всіх жертводавців, добродіїв і всіх людей доброго серця, що тим чи іншим способом, допомагають побудові.

Прекрасний проєкт церкви в бароковому стилі безкоштовно виготовила мистець - архітект Надія Сомко, за що висловлено їй гарячу подяку; так само щиру подяку складено д-ві Ярославу Падоху за безінтересовне уділення часу й праці в процесі оформлення чартеру.

Намдуже приємно висловити щиру подяку нашим наймолодшим, які взяли участь у збірці фондів на будову Української Православної Церкви в Глен Спею.

А. Манойло

Пожертви на будову церкви просимо надсилати на адресу:

St. Peter and Paul Ukrainian Orthodox Church Building Fund, First Federal Savings and Loan Association Acct. No. 11864, Port Jervis, N.Y. 12771.

або на адресу скарбника Комітету:

A Manoylo, Glen Spey, N.Y. 12737.

Концерт д-р Євгена Савчина

Українській громаді в Денвері д-р Євген Савчин відомий є не тільки як лікар — психіятр на державній посаді але також як співак, який своїм баритоном вже від кількох років збагачує програми українських імпрез. У д-ра Савчина всі дані на те, щоб стати професійним співаком і хоч він не пішов за покликом музи то усе ж він не кидає співу.

Від ще з студентських часів він співав у відомому львівському хорі „Бандурист", який не раз робив турне по містах і селах Західньої України. Співаючи в хорі він часто виступав як соліст. У Львові він студіював музикологію та вчився гри на фортепіяні. І навіть тепер, працюючи лікарем д-р Савчин не занедбує свого голосу. Для вправи він бере вокальні лекції.

Вже від першого виступу на сцену в Денвері українці прийняли спів д-ра Савчина зі щирим захопленням та радістю і тому можемо припускати, що під впливом домагань тих симпатиків д-р Савчин рішив виступити з самостійним концертом, який відбувся в неділю 20-го лютого ц. р.

Хоч пісенний репертуар нашого співака є вистачаючим на самостійний концерт то крім цього прийшлось попрацювати та присвятити немало часу на проби з піяністкою Марійкою Левицькою-Венжівською, яка є абсольвенткою Музичної Консерваторії у Львові.

Врешті, гарне запрошення в артистичному оформлені п-і Ждани Федущак сповіщало про день концерту і те, що концерт є під протекторатом Відділу УККА, а дохід з концерту призначений на потреби „Рідної Школи" в Денвері. То ж не диво, що на концерт прибула значна кількість гостей серед яких були також американці.

В програму концерту входили композиції українсь-

У Лондоні дня 27-го люто-

ких, а також інших композиторів таких як Бетговен, Моцарт, Джіордані, Дуранте, Фавре, Чайковський і Шуберт. З українських: Лисенко, Артемовський, Майборода, Вербицький, Матюк, Степовий та інші.

Публіка прийняла концерт д-ра Євгена Савчина зі щирим теплом, і рясними оплесками, якими нагороджувала кожну пісню, а після деяких домагалась повторення.

Успіх концерту треба завдячувати також доброму акомпаньяментові мґр-а Марійки Левицької-Венжівської, який гості нагороджували сердечними оплесками.

Співак окрім української мови, співав англійською, італійською, німецькою, а одну пісню французькою мовами. Наприкінці концерту школярі „Рідної Школи", під гучні оплески гостей д-рові Євгенові Савчинові і піяністці вручили китиці квітів, а представник „Рідної Школи" інж. Ігор М. Яріменко зложив подяку українською та англійською мовами. Дякуючи, інж. Ярименко сказав, що д-р Савчин своїм концертом не тільки матеріяльно допомагає „Рідній Школі", але також сприяє збереженню української культури та кращому співжитті між етнічними групами країни нашого поселення.

Д-р Савчин є активний і в громадському житті. Він співає в церковному хорі і його сольове „Вірую" із захопленням слухають всі вірні. Неменше подобається всім мила і безпретенсійна вдача д-ра Савчина.

Навесні д-р Євген Савчин з ріднею виїде з Денверу, та пам'ять про д-ра Савчина, а головно про його виступи на всіх імпрезах та участь у „Веселих вечорах" і останній концерт залишаться надовго посеред Українців Денверу.

К. Крупський

У 80-річчя Кардинала Йосифа Сліпого

У Лондоні дня 27-го лютого ц. р. відзначено ювілеєм 80-річчя Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Иосифа під патронуванням єпископа-екзарха Кир Авґустина Горняка та голови Ювілейного Комітету о. д-ра канцлера С. Вівчарука.

Того ж дня в лондонській українській катедрі, відправлено Архиєрейську Службу Божу єпископом Кир Авґустином у асисті п'яти священиків. Присутніми на Службі Божі були: Папський делегат-архиєпископ Домініко Анрічі єпископи: Магон і Ґолязіллі, о.о. монсеньйори Батлертт і Карсон. Поміж присутніми були англійці й представники інших національностей і катедра була вщерть виповнена вірними. Проповідь про життьовий шлях ювілята в обох мовах англійській і українській виголосив єпископ Кир Авґустин.

По полудні в Сант Панкрас Гол, відбувся концерт у честь ювілята — Кардинала Иосифа. Концерт започаткував хор „Гомін" молитвою — „Отче Наш", а опісля Владика Кир Авґустин відкрив концерт накреслюючи сильветку Кардинала Иосифа Сліпого. З доповідями виступали: Сот. М. Білий-Карпинець, о. д-р А. Михальський і по англійськи — проф. І. Голубович.

Головна доповідь о. д-р А. Михальського заслуговує на увагу, — вона була побудована на академічному рівні із солідним нашаруванням вірних зіставлень при оцінці діяльности великого Архипастиря.

Між доповідями чергувалася мистецька частина, в якій крім чоловічого й мішаного хору „Гомін" під дириґентурою п. Я. Бабуняка, брали участь: тенор В. Луців, Анна Луців, Осередок СУМ з Нотінґгему, пластунки з Лейстеру при фортепіяновому супроводі Я. Шутки.

Хор „Гомін" та молоді виконавці як із СУМ і з Пласту, виконали мистецьку частину, зарепрезентувавши українське народне мистецтво в честь ювілята Кардинала Иосифа.

Відтак голова ділового Ювілейного Комітету, о. д-р канцлер С. Вівчарук, подякував присутнім духовним особам, парляментаристам, учасникам і виконавцям концерту та всім тим, що доложили багато праці й труду у підготові цього величавого ювілею.

Відспіванням національних гимнів англійського й українського закінчено концерт в честь Кардинала Иосифа Сліпого.

М. Г. Тарнавський

Сходини Студентського Клюбу в Торонті

9-го березня ц. р. у Торонто відбулися сходини Українського Студентського Клюбу при Торонтонському університеті.

Після загальних звітів Данила Садового — голови клюбу, Ольги Фецич — фінансового референта і Ярослава Заяця — голови Контрольної комісії, звільнено попередню Управу з їхніх обов'язків та приступлено до вибору нової Управи: голова — Роман Семенович, заступник голови — Роман Сенькус, секретарка — Роксоляна Ільницька, фінансовий референт — Катруся Гнип, референт зовнішних зв'язків — Мирон Спольський, референт преси — Ірина Басր, культурно-освітня референтка — Богданка Дума, референтка суспільної служби — Рая Шестацька, вільні члени: Марта Шараневич, Микола Мороз.

Після вибору нової Управи, обговорено справу доступу загалу студентства і спільноти до нової університетської бібліотеки Джон В. Робартс Рісерч Лайбрері. Як відомо університетська адміністрація заборонила студентам, які ще не роблять вищих наукових ступенів, самостійно вибирати потрібні книжки з полиць бібліотеки. У зв'язку з цим були заворушення, бо молодь протестувала проти цього.

У висліді обговорення цієї справи зібрано опінію, що всі студенти і дорослє громадянство повинні мати доступ до цієї бібліотеки нарівні з ґрадуованими студентами.

Ірина Басր,
пресова референтка Укр. Студент. Клюбу в Торонті

Замість квітів на могилу сл. п. Анни Пігуляк

Сиракюзи, Н.Й. (М.Л.) — Тут померла 29-го лютого ц. р. с. п. Анна Пігуляк, дружина заслуженого для цієї громади давнього еміґранта із нашої зеленої Буковини, який перед масовим приїздом до цієї країни нової політичної еміґрації по другій світовій війні був одним із чолових провідників усього організованого культурно-освітнього та громадсько г о життя, а в тому теж протягом довгих років невтомним діячем Українського Народного Союзу, будучи враз із дружиною і сином Ярославом членами сиракюзького 39-го Відділу.

С. п. Анна Пігуляк народилась у цьому місті в лемківській родині Сивак-Рідош 14-го серпня 1904 р. Тут училась у католицькій парафіяльній школі і маючи добрий альтовий голос, співала у церковному хорі та на виставах театрального гуртка. Захоплена українськими національними танками пішла до школи цих танків нашого ще й досі невтомного їхнього корифея В. Авраменка. Там полюбила вчителя цих танків Івана Пігуляка і вийшла за нього заміж у 1930-му році. З ним і школою Авраменка об'їзди л а багато міст Америки і Канади, а освіши остаточно на постійно в Сиракюзах у 1932-му р., була прикладною і вирозумілою дружиною свого чоловіка — активного громадського діяча цієї української громади протягом уже повних 40 років.

Громада взяла численну участь у її похоронах 3-го березня ц. р. під проводом пароха о. шамб. Василя Середовича і сотрудника о. Пилипа Бумбара. Парох попрощав Покійну на поминальній Богослужбі та на традиційній тризні в Українському Народному Домі, де теж промовляли пп. Орест Грицик від Відділу СУМА, що в ньому п. Пігуляк навчав сумівську молодь національних танків протягом довгих років, та Степан Грицик, подаючи вислід збірки на „Церкву в потребі", яку він з почину СУМА перевів замість квітів на її свіжу могилу.

Крім багатьох пожертв на поминальні Богослужби на цю ціль зложили:

По 10 дол.: — Д-р Олександер Гудзяк, Павло Карпишин, д-р Михайло Логаза, Іван Пігуляк, мґр Михайло Рубич.

По 5 дол.: — Григорій Базар, Катерина Бура, Володимир Гаргай, Марія Грицик, Орест Грицик, Степан Грицик, В. Гусак, Олекса Дидик, Микола Годжак, Омелян Єней, Михайло Зарічний, Василь Жмур, Іван Ковальчук, Степан Кохан, Анна Курилко, Степан Луцак, Евстахій Мавталір, Петро Мацко, Ілько Мигдаль, Микола Павлів, Ярослав Пігуляк, Григорій Пікулицький, Павло Пічкур, Василь Равлінко, Григорій Свонціцький, Богдан Тим'як, Павло Ткач, Василь Фенцор, Олекса Шевчук, Тимотей Шоробура, Іван Шушняк, — разом дол. 205. — що їх переслано на руки нашого Верховно г о Архиєпископа.

Вічна пам'ять у Бозі спочилій громадянці, а від цілої сиракюзької громади вислови щирого співчуття засмученим вдівцеві і синові.

Зміцнюють і поширюють збіркову кампанію в Клівленді

Голова і члени Комітету Фонду Катедри Українознавства в Клівленді докладають багато зусиль, щоб справу встановлення Гарвардського Центру Українських Студій популяризувати серед найширших кругів української спільноти. Розсилається на всі знані адреси відповідні листи зі закликами та відозвами, ведеться низку телефонічних розмов, відвідується поодиноких осіб, щоб усно їх переконати, що ця справа важлива, потягаюча, серйозна, корисна і першорядна, яка варта найбільших наших зусиль і пожертв.

В цій самій цілі минулого інж. Василь Лаґошняк враз з представником Українського Гарвардського Центру року голова Комітету ФКУ Богданом Тарнавським відвідали всіх о. душпастирів великого Клівленду, щоб докладно їх поінформувати про дотеперішню працю та пляни на майбутнє Гарвардського Центру Українських Студій, як також про стан збіркової кампанії ФКУ. Прохали отців стати фундаторами, бо це було б дуже добрим прикладом і улегшило б здобуття грошової пожертви на ФКУ навіть від впертого скупаря.

Отці-душпастирі виявили багато уваги й прихильности до справи ФКУ і обіцяли усю їхню підтримку. Головно о. декан С. Ганкевич, парох УАПЦ св. Володимира, дуже цікавився дотеперішніми осягами ГЦУС і в двох академіка О. Пріцака, мґра С. Хемича та п. Б. Тарнавського.

Для популяризації Гарвардського Центру Українських Студій Комітет ФКУ улаштував кілька імпрез на згадану ціль. Відбуто кілька інформативних доповідей, на які запрошено прелеґентів: прелеґентів: академік О. Пріцак, мґр С. Хемич та п. Б. Тарнавський.

Ці імпрези, доповіді та сходини дали свої позитивні наслідки. Сьогодні у великому Клівленді ніхто не мішає Фонду Катедри Українознавства з Катедрою у Філядельфії чи Римі, а кожна пересічна людина знає, що це українська наука.

Щоб притягнути й чужі капітали на згадану ціль, секретарка Комітету ФКУ Орися Лаґошняк, виготовила відповідні листи англійською мовою, які розіслано до сенаторів і конґресменів стейту Огайо та до чужинецьких банків і підприємств, де наші люди є їхніми клієнтами. Дотепер свої пожертви надіслали: сенатор Роберт Тефт та президент польського банку п. Стефанський.

6-го лютого ц. р. в домівці нашої Кредитової Кооперативи „Самопоміч" відбулись перші сходини членів Комітету ФКУ. На сходинах голова Комітету ФКУ інформував присутніх про дотеперішню збіркову кампанію та пляни на майбутнє. У своєму звіті він підкреслив, що реченець для сплати Гарвардського проєкту дуже близький і було б нашим непростимим промахом залишити корисне діло для української науки недокінчене. Завершення ГЦУС, під теперішню пору, є одним з головних завдань української спільноти на чужині і тому 1972 р. повинен всеціло бути присвячений збірковій акції ФКУ. Він поінформував присутніх, що відрадним явищем являється теж, що праця Гарвардського Центру двигається вперед і вже дає корисні плоди. 17 студентів спеціялізуються в українських дисциплінах, налагоджено вповні видавничу дію, збагачену українську збірку книг, влаштовано літні курси, видається нашими студентами періодичний журнал „Рецензія" та бюлетень, який інформує про працю ГЦУС.

На сходини загостив ентузіяст ФКУ зі журналістичного світу ред. Осип Новицький. Він поінформував присутніх про дописи, які появилися у нашій пресі відносно ФКУ протягом останнього часу. Він зредагував „Вісті ФКУ" стейту Огайо та написав декілька дописів, як відповідь недругам ФКУ, але на жаль не всі дописи дотепер наша преса помістила.

На закінчення сходин мґр Орися Лаґошняк поінформувала присутніх про фінансовий стан ФКУ та впливи пожертв за останні два роки. Отож на другу катедру українознавства в Гарварді Комітет ФКУ великого Клівленду, разом з дорівняльним фондом від чужинецьких фірм, зібрав 71,500.00 долярів. На першу катедру за 12 років було зібрано 23,400.00.

Подаємо прізвища наших жертводавців, які зложили пожертви на другу катедру: 2,650 дол. д-р Я. Міґайчук (попер. вплатив 350.00 дол), 2,000.00 дол. інж. Богдан Чопко. По 1000 дол.: д-р В. Шкільник (попер. вплатив 1100 дол.), інж. В. Лагошняк (попер. зложив 1100 дол.), д-р Д. Фарійон (попер. 1000 дол.), д-р М. Дейчаківський (попер. 1000 дол.), Р. Почтар (попер. 1000 дол.), д-р З. Бойчук, 900 дол. М. Колодій (попер 100 дол.).

По 500 дол.: д-р М. Сагайдак (попер 500 дол.), В. Сікора, О. Блашків (попер. 150 дол), ОУА „Самопоміч".

По 400 дол.: д-р В. Іванович, Л. Кусяка (попер. 100 дол.), О. Гайський (попер. 100 дол.), І. Снігур, СУА, Від. 12 (попер. 100 дол.), УНС Відд. 240 (попер. 100 дол.).

330 дол. Ю. Манастирський (попер. 100 дол.).

По 250 дол.: д-р О. Клос (попер. 350 дол.), С. Крісла-тий).

По 200 дол.: Я. Рибалт, д-р Шевчук, І. Ющак, Б. Кічун, В. Кічун, В. Миськів, УЛТ Огайо (попер. 100 дол.), Окружна Рада СУА (попер. 10 дол.).

По 150 дол.: А. Флейтута, В. Падалка, д-р Т. Решетило (попер. 150 дол.).

140 дол. В. Лаврів.

По 100 дол.: сенатор Тефт (попер. 100 дол.), І. Хрін, мґр М. Пікурко, М. Романів, Н. Фалюш, І. Вудкивич, А. Совяк, Б. Бріль, Д. Ю. Лаґошняк, І. Маґоцький, (попер. 100 дол.), С. Іванюта, В. Криса, А. Мак-Молин, інж. Я. Сидір (попер. 100 дол.), С. Дзюба, М. Дудич, Р. Пилипяк (попер. 35 дол.), інж. В. Баслядинський, д-р І. Липська, С. Кікта, мґр А. Вовк, д-р С. Винарський, Д. Малисевич, М. Гейниш (попер. 100 дол.), О. Побивайло, П. Василина, М. Малиш, М. Кміотек, інж. І. Заплатинський (попер. 100 дол.), М. Чухрай (попер. 100 дол.), О. Бартків, О. Адамович, С. Гурко, Т. Глуховецький, Д. Ягольницький, Б. Кордуба, О. Чайка, В. Шудан, М. Дмитрів, Я. А. Кравчук (попер. 207 дол.), мґр О. Лаґошняк, І. Паплик, С. Тимків, М. Кігічак, М. Задойний, Т. Гайдук, Д. Басалик, інж. Р. Трешньовський (попер. 100 дол.), інж. П. Трач, В. Німілович, П. Волошин, д-р Л. Шанковський (попер. 100 дол.), д-р М. Грушкевич (попер. 100 дол.), д-р З. Голубець, проф. Т. Шмаґала, д-р В. Базарко, Р. Міхняк, мґр С. Маланчук, М. Сеник (попер. 100 дол.), С. Дубик, О. Ікавий (попер. 100 дол.), Г. Комарницький (попер. 25 дол.), Д. Міґелич, Д. Гнитка, В. Савойка, П. Хімка, В. Самокишин, Д. Стойків, І. Стадник, М. Бабій, Г. Воробець (попер. 100 дол.), І. Савицький (попер. 100 дол.), Д. Струсь, І. Сліпець, Д. Палайда, О. Стовба, М. Рудий, проф. Г. Голембіовський (попер. 100 дол.), Осередок СУМА ім. Б. Хмельницького, Т-во Укр. Інженерів (опер. 40 дол.), Український Золотий Хрест, Українська Народна Поміч — Відділ 81 (попер. 100 дол.), Терд Федерал Севінґ (польський банк), Гуцульське Товариство „Трембіта".

90 дол. К. Хіжняк (попер. 20 дол.), 80 дол. д-р Е. Омельський (попер. 500 дол.), 75 дол. д-р М. Тимків (попер. 25 дол.), 75 дол. М. Капітанець (попер. 25 дол.), 50 дол. Ю. Галамай (попер. 50 дол.), 40 дол. В. Мудрак (попер. 80 дол.), 30 дол. А. Головчак (попер. 70 дол.), 25 дол. д-р М. Кулик (попер. 100 дол.).

Інші жертводавці, що вплатили дотепер менше як 100 долярів, будуть проголошені, коли вирівняють свою пожертву до 100 долярів.

О. Л.

Третій Братський збір у Чикаґо

5-го березня 1972 р. відбувся в Чикаґо Третій Братський Збір Братства Святого Андрея Первозваного при парафії Святих Володимира й Ольги. Братство постало на початках творення самої парафії, воно працює на традиційних зразках церковних братств в Україні і проводить не тільки важливу працю у власній парафії, але давало також почин до до міжпарафіяльної співпраці в Чикаґо. Зокрема Братство через своїх членів бере активну участь в акції за самобутність Української Католицької Церкви, що об'єднано проводили в Чикаґо всі церковні й загальногромадські організації. Братство Святого Андрея виконує важливу працю ідеологічного освідомлення, яку проводить при помочі видавничої діяльности та доповідями про актуальні проблеми Української Католицької Церкви.

Президію Братського Збору очолювали духовні опікуни Братства, митрополичий радник о. Павло Джулинський і о. Іван А. Кротець, а проводила Збором Президія Старшини Братства: — брати — А. Гасцький — голова, М. Денисюк заступник голови і Е. Басюк — секретар.

Вислухавши звітування Старшини й Контрольної комісії, збір схвалив минулорічну діяльність Братства з признанням.

У дискусії, крім братських справ, обговорено також актуальні події в УКЦеркві. Зокрема осуджено напастливі та образливі пресові виступи проти Блаженнішого Верховного Архиєпископа та очолюваних ним Архиєпископських Синодів. Також осуджено публічне пропаґування поганського ідолопоклонства в українській громаді. Братський Збір схвалив своє ставлення до актуальних проблем Української Католицької Церкви.

М. Д.

Загальні Збори Українського Народного Дому в Ню Гейвені

Ню Гейвен (МЯ) — У неділю 27-го лютого 1972 р. відбулися загальні збори Українського Народного Дому в Ню Гейвені. Зборами проводила президія: д-р Михайло Снігурович, голова і мґр Богдан Данко, секретар. По вислуханні звітів уступаючої Управи, в яких виказано сталий зріст активів цієї заслуженої іституції (оба будинки вповні себе оплачують та приносять значний прихід, тому із цим роком постановлено 5,000.00 дол. вложити на окреме конто в банку на будову великого репрезентативного Народного Дому), на внесок члена Контрольної комісії, Григорія Гіни уділено абсолюторію уступаючій Управі і вибрано нову (в більшості, перевибираючи досі діючу) Управу: Михайло Пушкар, голова, Александер Кольман, заст. голови, мґр Богдан Данко — секр., Володимир Березовський — секретар, Дмитро Малик — книговод, Василь Гачкевич касир, Петро Струк господар, Роман Дзюба організаційний і імпрезовий референт і Степан Дані член Управи. Контрольна Комісія: проф. Іван Телюк, Богдан Антонишин, Степан Фіґоль, Григорій Гіна і Володимир Береза. На початку зборів вшановано однохвилинною мовчанкою померлого, в звітовому році, члена Івана Самотіху, колишнього УСС.

Голова УККА, який проводив Загальними зборами висказав Управі признання за проведену роботу, та співпрацю із місцевим Відділом УККА, та побажавши дальших успіхів в нововибраній Управі, закрив збори.

Вийшла „Граматика Музикальна" М. Дилецького, написана понад 250 років тому

Київ. — Микола Дилецький — видатний український музиколог і композитор, написав на початку 18-го століття кілька підручників для вивчення музики і співу. Найбільш досконалий і об'ємистий із них це „Граматика Музикальна", що ніколи не була друкована, але ходила у відписах в Україні і у всій Східній Европі з 1723 року — з часу її створення у Петербурзі. Молодий науковець, кандидат мистецтвознавства у Києві О. Цалай-Якименко простудіювала тексти й ноти „Граматики Музикальної" та прокоментувала в тому творі навіть найменші позначки. „Культура і Життя" з 10-го лютого писала: „Заслугою молодої дослідниці є і те, що вона зуміла відбити сучасним правописом колоритне звучання мови оригіналу, в тексті якого є не лише цікаві зразки старої української лексики, а й призабуті нині приказки, самобутні мовні конструкції тощо. „Граматика Музикальна" приверне увагу наших мовознавців, адже це перший, мабуть зразок української наукової мови у даній галузі знання". Цим українським музично-вокальним підручником користувалися „кілька поколінь музикантів на східньослов'янських землях". Рукопис твору видало фотоспособом видавництво „Музична Україна" в Києві, додаючи окремо надрукований за сучасним правописом текст і коментарі.

Нова грамофонна платівка

Хоч у вільному світі маємо наших музичних мистців — виконавців співаків та інструменталістів, але не легко їм пробиватися на мистецькій біржі, і тому мало хто з них має можливість виступати на концертовій естраді, не говорячи вже про оперу, якої „золотий вік" мабуть проминає. Залишається їм інша можливість здобувати мистецький ринок, а саме платівками, які тепер заливають світ своїм мистецтвом, хоч воно і не завжди є справжнім мистецтвом. На грамофонній біржі появляються час до часу й українські платівки, але, на жаль, мало з них має справжню мистецьку вартість чи то з вини самих виконавців, чи фірм, які награють ті платівки. Тому з приємністю треба відзначувати появу нових платівок, які на це заслуговують.

Останньо появилася платівка українських пісень та оперових арій, які наспівали Ія та Любо Мацюки в Бразилії, минулої осени. У програмі Ії Мацюк є народна пісня „Ой спать мені не хочеться" в обробці О. Чижка, А. Гнатишина „Пісня" та оперові арії з „Мадам Батерфляй" „Тоски" (італійською мовою) та „Марусі Богуславки" М. Фоменка. Любо Мацюк наспівав „Нагадай, бандуро" Г. Китастого, „Рушничок" П. Майбороди, „Сон" Я. Лопатинського та арії з „Тоски", „Любовного напою", а разом з Ією дует з „Марусі Богуславки" М. Фоменка. Хоча більшість наспіваних творів-відома з інших платівок, але варто прослухати хоча б „Нагадай бандуро", пісню виконану справді по-мистецьки чи дует з Марусі Богуславки, де голос Ії Мацюк пливе у високих реєстрах тонів легко, спокійно, без зайвих драматичних додатків. Чисті, гарні тони голосів обох виконавців, виразна дикція, добра інтерпретація проспіваних творів, це все робить платівку вартісною. Добрим партнером співаків-виконавців є бразилійська оркестра з Сан Павльо під мистецьким проводом п. Г. Каші.

Платівку випустила фірма Супер-рекорд в Іллиной, ЗСА. Побажано, щоб наші мистці награвали платівки з новими творами української музики та цим причинялися до їх поширення серед слухачів.

О. З.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 9.

Д-р В. Кіналь, Йонкерс	$ 12.00
Ю. Бук, Ітонтавн	10.00
В. Комарянський, Монтреаль	9.00
Д-р В. Богонович, Дітройт	7.00
И. Гурський, Дірборн	7.00
В. Дуб, Бунтон	7.00
Д. Зін, Віндсор	7.00
Б. Стряк, Йонкерс	7.00
Б. Антонович, Чикаґо	5.00
В. Бойко, Джерзі Сіті	5.00
І. Гулей, Бруклин	5.00
Е. П. Залевська, Вашинґтон	5.00
М. М. Зарубайко, Балтимор	5.00
о. І. Кульчицький Джанставн	5.00
Т. Мороз, Ляшін	5.00
Дж. Романик, Міллвілл	5.00
М. Тарановський Сан Сіті	5.00
О. Головко, Стетин Айленд	4.20
М. Пасічняк, Данкірк	4.00
Д-р В. О. Семків, Тіллс	4.00
Дз. Брикович, Гауерстров	3.00
С. Масюк, Філядельфія	3.00
В. Пасічник, Дітройт	3.00
Г. Саміленко, Мт. Клер	3.00
О. Стецура, Ірвінґтон	3.00
З. Федевич, Лос Анджелес	3.00
М. Дзядів, Джерзі Сіті	2.60
В. Чайка, Говкінс	2.20
А. Альбощій, Монтреаль	2.00
І. Вакало, Бронкс	2.00
Я. Вілоус, Ел Пасо	2.00
М .Вукач, Філядельфія	2.00
А. Вялук, Веґревілл	2.00
П. Вацек, Макоті	2.00
В. Вірстюк, Едмонтон	2.00
М. Волошинський, Монтреаль	2.00
М. Гнатик, Кенмор	2.00
Д. Гренда, Йорк	2.00
М. Гуреш, Коговз	2.00
П. А. Данчук, Асторія	2.00
Я. Дацків, Бруклин	2.00
Н. Дворян, Варстов	2.00
М. Дідух, Монтреаль	2.00
І. Додик, Ст. Кетринс	2.00
Ф. Драпачук, Філядельфія	2.00
Д-р А. Жґута, Клівленд	2.00
І. Жеруха, Бруклин	2.00
М. Калавур, Торонто	2.00
В. Кіпібіда, Торонто	2.00
Г. Кісіль, Парма	2.00
Н. Ковальський, Гофман, Ест.	2.00
Е. Колянковський Аутремонт	2.00
Д. Крижановський, Лонґ Айленд Сіті	2.00
П. Кузьмин Пукіпсі	2.00
Я. Кулинич, Нікольсон	2.00
Л. Кучерська, Бруклин	2.00
Л. Ломиш, Данкірк	2.00
В. Майор, Мелровз Парк	2.00
М. Мамреґа, Ст. Кетринс	2.00
М. Мартинишин, Янґставн	2.00
А. Масси, Джерзі Сіті	2.00
Ф. Медик, Говторн	2.00
В. Мельник, Ст. Кетринс	2.00
Л. Музика, Ірвінґтон	2.00
Б. Наконечний, Вашинґтон	2.00
К. Нечесна, Розелл Парк	2.00
М. П. Отрок, Кренбури	2.00
П. Палка, Джерзі Сіті	2.00
С. Патронік, Алтуна	2.00
В. Пеленський, Парсіпані	2.00
Т. Підгайний, Дітройт	2.00
В. Ревенко, Гартфорд	2.00
А. Романюк, Торонто	2.00
В. Руд, Дітройт	2.00
М. Сарабин, Доваґіяк	2.00
Т. Сахрин, Торонто	2.00
Р. Стасів, Коламбія	2.00
Н. Стешин, Флашінґ	2.00
П. Тіцький, Перт Амбой	2.00
І. Тромса, Бріджпорт	2.00
П. Тхір, Карлштадт	2.00
В. Хома, Бікон	2.00
Р. Цмайло, Шерілл	2.00
С. Чернанський, Обурн	2.00
А. Чорній, Балтимор	2.00
П. Швец, Елкгарт	2.00
А. Кавшан, Філядельфія	1.50
С. Верний, Вашинґтон	1.00
П. Головачук, Кліфтон	1.00
М. Дорош, Торонто	1.00
Г. Доскоч, Торонто	1.00
Н. Ковалишин, Філядельфія	1.00
М. Когут, Чикаґо	1.00
І. Кукорло, Бервік	1.00
П. Мелен, Джерзі Сіті	1.00
Н. Міц, Стов	1.00
В. Омельченко, Калістоґа	1.00
В. Трачук, Торонто	1.00
О. Урбанський, Парма Гайтс	1.00
О. Шебіякін, Линколн	1.00

ЛИСТА, Ч. 10.

І. Базов, Олін	$ 12.00
М. Блаженко, Кліфтон	10.00
Т. Шлапак, Бруклин	10.00
П. Ленчук, Джексонвілл	8.00
П. Замулінський, Мус Джо	7.00
О. Іванів, Рослин	7.00
М. Середович, Сиракюз	7.00
Н. Фицик, Форд Сіті	7.00
І. Дерек, Лівінґстон	5.00
Ф. Матійкович, Варвік	5.00
Д-р С. Павлинський, Чикаґо	5.00
В. Робак, Гартфорд	5.00
Т. Ґелемей, Нюарк	4.00
М. Мельникович, Тускон	4.00
А. Тарадайка, Перу	4.00
І. Фур, Парма	4.00
А. Стар-Гришко, Сауґус	3.00
М. Протас, Кортленд	3.00
С. Рабкевич, Клівленд	3.00
Г. Рябокін, Ст. Пол	3.00
М. Тарганин, Карлогіл	3.00
Я. Зінченко, Форт Вейн	2.50
М. Нечепоренко, Джефферсон	2.20
Л. М. Ференц, Стемфорд	2.20
М. Андибур, Патстовн	2.00
І. Бараник, Джансон Сіті	2.00
С. Білоус, Стетин Айленд	2.00
М. Брожина, Ню Йорк	2.00
І. Бучай, Монтебелло	2.00
М. Василюк, Ню Бранcвік	2.00
І. Винарчук, Нюарк	2.00
Д. Війтик, Омаґа	2.00
Д. Візниця, Ню Брансвик	2.00
С. Вітенко, Вудгейвен	2.00
М. Гайдейчук, Вейн	2.00
П. Галізів, Чикаґо	2.00
В. Гамкало, Віндсор	2.00
Р. Гевко, Філядельфія	2.00
І. Головка, Скач Плейнс	2.00
В. Ґураль, Луісвілл	2.00
М. Данило, Боффало	2.00
Я. Довган, Нюарк	2.00
О. Дячишин, Ляшін	2.00
Е. Євтушенко, Гартфорд	2.00
М. Захаричук, Гарден Сіті	2.00
Л. М. Зобнів, Ендікотт	2.00
Б. Зубик, Філядельфія	2.00
С. Кліщ, Елмайра	2.00
І. Козак, Ветерсфілд	2.00
І. Комерський, Тандер Бей	2.00
О. Коновал, Арлінґтон Гайтс	2.00
В. Костенюк, Торнгилл	2.00
М. Костинюк, Рочестер	2.00
Р. Куц, Нюарк	2.00
В. і П. Кучкуда, Седар Гров	2.00
С. Літепло, Бруклин	2.00
В. Лешак, Філядельфія	2.00
Б. З. Мир, Філядельфія	2.00
Б. Мінwенко, Сомервілл	2.00
Е. Онишкевич, Ірвінґтон	2.00
П. Орлівський, Монтреаль	2.00
Г. Осипів, Інґлвуд	2.00
Б. Осталюк, Маямі	2.00
З. Пелешенко, Мюнстер	2.00
А. Петрик, Смовки Лейк	2.00
С. Прихода, Енсіно	2.00
Т. Ракочий, Олбани	2.00
І. Сліпець, Парма	2.00
Проф. А. Смакула, Авбурндейл	2.00
Д-р Р. Стахура, Нюарк	2.00
П. Стецюк, Іст Медов	2.00
І. Стець, Тускаравас	2.00
В. Угринчук, Нюарк	2.00
М. Фафендик, Шебойґен	2.00
К. Шебунчак, Рай	2.00
П. Шліхта, Гошен	2.00
А. Яременко, Пассайк	2.00
А. Ясний, Бронкс	2.00
А. Цвях, Асторія	1.20
Н. Вілинський, Нюарк	1.00
Х. Бойчук, Монтреаль	1.00
А. Боухард, Монтреаль	1.00
Р. Гродзіцький, Монтреаль	1.00
О. Дядинюк, Блумфілд	1.00
Р. Іваницький, Монтреаль	1.00
І. Кальба, Монтреаль	1.00
П. Кіцила, Чикаґо	1.00
М. Ковалик, Монтреаль	1.00
М. Корбяк, Монтреаль	1.00
І. Марійчук, Філядельфія	1.00
М. Маценський, Бурнгем	1.00
Д. Николенко, Вест Роксбури	1.00
Л. Парфенюк, Монтреаль	1.00
І. Приймак, Ню Йорк	1.00
М. Славінський, Бруклин	1.00
А. Феник, Вотервліт	1.00
О. Фолтин, Снелвілл	1.00
З. Хомик, Монтреаль	1.00
Т. Цар, Ірвінґтон	1.00
М. Ясінський Мілвокі	1.00

Помер інж. Олекса Батюта

Дня 28-го січня 1972 р., по довгій і важкій недузі у Філядельфії відійшов у вічність, на 72-му році життя побратим інж. Олексій Батюта, кол. старшина Армії УНР, учасник Визвольної Боротьби України, народжений 17-го березня 1900 р., в селі Кладківка, Чернигівщина. Бл. п. інж. О. Батюта в 1927-му році закінчив Українську Господарську Академію в Чехословаччині з титулом інженера - агронома.

Парастас відбувся в похоронному заведенні Насевича 31-го січня 1972-го року в присутності рідні, приятелів та знайомих і українських комбатантів під проводом голови Відділу ОбВУА у Філядельфії проф. Миколи Алексевича, який прощав його від кол. українського вояцтва та за традиційним вояцьким звичаєм прикрив Покійного червоною китайкою. Ще промовляв Микола Ящук, який прощав Покійного від ОДВУ, як прихильника цієї Організації.

Заупокійну Службу Божу з похоронним обрядом відправлено 1-го лютого 1972-го року, в українській православній катедрі св. Володимира, де прощав бл. п. Олексія від родини та парафії о. мітрат Ст. Біляк, парох катедри, опісля відправлено Покійного на цвинтар Овклен у Філядельфії, Па., де відбулася відправа. Після „Вічная пам'ять" залунала над могилою традиційна українська пісня „Чуєш брате мій".

На поминках у власному домі Покійного знову зібралися рідня, побратими та знайомі, де прощали бл. п. Побратима Олексія, кол. вояки, пор. Армії УНР Матвій Суржко, а теж Карпатський Січовик, сусід Покійного редактор Микола Вайда. Сл. п. інж. Олексій Батюта залишив у глибокому смутку дружину Віру, дочку Марту, братів і сестер в Україні, присутнього на похоронах племінника Бориса Кучинського з родиною.

М. Н.

Добра і Краси

Сторінка Української Кооперативної Думки

ЧИ ЗДІЙСНИМО НАШІ ПЛЯНИ?

(До проблематики конференції ТУК)

Чотири місяці минуло від конференції і загальних зборів Товариства Української Кооперації, які відбулися в Ню Йорку 30-31 жовтня 1971 р. Пройшли вони на доволі високому рівні так з погляду репрезентації нашого кооперативного руху, як і ваги окремих питань, що були предметом досить ґрунтовного обговорення. І ті останні дні жовтня 71-го року, коли то понад 120 учасників (делеґатів і гостей) прислухувались до звітів, доповідей, до чисел і плянів, були наче б то замкненням старого білянсу нашої кооперативної діяльности і відкриття нової сторінки, нових акцій в інших умовах і при іншому масштабі.

Бо в той час, коли самі загальні збори мали, до деякої міри, передусім формальний характер, то крайова кооперативна конференція, яка відбулась напередодні зборів, перетворилась у своєрідний парлямент української кооперативної думки, що, завдяки енерґійним і невтомним заходам своїх провідників, зуміла в кількох останніх роках вийти із своєрідної стаґнації та в обновленім вигляді вийти на поверхню нашого національно-громадського життя.

І можна твердити, що ця конференція була до деякої міри переломовим моментом у теперішній діяльності ТУК. Своїми підсумованнями актуальних проблем нашого кооперативного „вчора і сьогодні" та цікавими проєкціями на „завтра", — зорганізовані в ТУК кооператори запрезентували себе живим і динамічним організмом, який шукає нового і широкого виходу в український світ.

Три основні питання були провідними мотивами цієї нещоденної конференції:

Перше питання — це справа молодого покоління і збереження української ідентичности. Досі, як знаємо, подібними проблемами цікавились майже виключно наші Церкви, школи, молодечі організації, наша преса. Кооператори цієї справи ніколи не заторкали. Аж ось перший раз речники нашого кооперативного руху заговорили із конференційної трибуни про ці преважні справи: „Затрата української ідентичности і відплив української молоді від українських берегів доведе до неминучої ліквідації української кооперації" — говорив у своїй ідеологічно-програмовій доповіді голова Ради ТУК — дир. Омелян Плешкевич. І вимова цих слів доволі сильна. Майбутнє нашої спільноти (а втім і нашої кооперації) залежить від нашої молоді, її зацікавлень, прямувань, від маніфестації її української ідентичности.

Якщо нам вдасться залучити до праці в ділянці кооперації нашу молодь, ми виконаємо велику роботу для майбутнього нашої справи. В той час, коли Церква, школа, молодечі організації у своєму арсеналі розпоряджають тільки зброєю ідейних категорій чи ідеалістичних спонук, ми — кооператори повинні використати як слід нашу особливу зброю, а нею є добровільна самоорганізація українських людей і українського капіталу для покращання і свого власного і національного і культурного життя. Бо саме ніщо іншого як тільки кооперація дає відповідь на чимало наболілих питань нашого складного і непевного часу.

Другою важливою темою конференційних нарад була справа новоствореного відділу обезпечень. І не диво, що після цікавої на цю тему доповіді Бориса Антоновича, розгорнулась палка дискусія на цю тему.

Третя проблема, над якою радив наш кооперативний парлямент — це проєкт перебудови й удосконалення нашої організаційної мережі. У своїй добре обдуманій доповіді на цю тему молодий дослідник д-р Ярослав Гарасимів накреслив нові і цікаві собою проєкти перебудови і децентралізації ТУК-у у формі створення кількох кооперативних округ в Америці (відповідно до географічного розміщення українських поселень), що дуже облегшило б працю на місцях і дало б кращі організаційні успіхи. А далі він пропонував створення при ТУК дослідно-консультативного органу, в якому працювали б дослідники-економісти і стимулювали розвиток нашої кооперативної справи. І врешті в цій організаційній ділянці ТУК повинен нав'язати контакти і близько співпрацювати з різними українськими організаціями (як от церковними, політичними, професійними і т. д.)і з їх людських ресурсів не тільки збільшувати своє кооперативне членство, але й активізувати серед них провідні ідеї української кооперації та підшукувати нові „кооперативні таланти". Ізоляція бо від громади — це ворог кооперативної ідеї.

Ось ці три основні питання були видвигнені і продискутовані на пропам'ятній жовтневій конференції ТУК-у 1971 р. І вони ці проблеми, — не сміють залишитись в протоколах, чи рекордах мертвим словом. Їх треба оживити дією і проводові ТУК треба ще раз до них приглянутись і зайняти до них реальне становище.

(М. О. С.)

ВІТАЄМО З 25-ЛІТТЯМ!

1947-ий рік це до деякої міри історичний рік у житті новоприбулої до ЗСА української еміґрації, яка в умовинах нового поселення шукала з собою зв'язку-координації і потребувала поради, допомоги і загально-громадської плятформи. Такою центральною організацією, яка мала загально-український, громадський характер стала „Самопоміч" — Об'єднання Українців в Америці. На базі цього товариства почали організуватися по окремих більших осередках кредитові кооперативи „Самопоміч". На сьогодні Т-во „Самопоміч має свою централю в Ню Йорку, свій журнал „Наш Світ" і вона об'єднує 18 льокальних відділів.

Достойній Ювілятці з нагоди 25-літнього ювілею складаємо наші найкращі побажання.

РІК II. ДО ДОБРА І КРАСИ Ч. I (3)

Сторінка Української Кооперативної Думки
Редаґує Колеґія.

**Статті і дописи просимо спрямовувати на адресу:
TUK, 2351 West Chicago Avenue, Chicago, Ill. 60622**

МАЙБУТНЄ НАШОЇ КООПЕРАЦІЇ В МОЛОДІ

В останніх двадцяти роках ми стали свідками відродження українського кооперативного руху на нових землях нашого поселення, зокрема в ЗСА і в Канаді. Безперечно заслуга це передусім ґвардії старокрайових кооператорів, які спільним трудом і зусиллями, при активній і всебічній підтримці нашого громадянства, на різних місцях, зуміли зорганізувати цілу мережу українських кредитових кооператив, які насьогодні леґітимуються доволі гарними успіхами.

Як забезпечити наші дотеперішні осяги, і як повести наш кооперативний рух у майбутньому, щоб із відходом старшого покоління кооператорів він не занепав, ось найважливіша проблема наша, до якої нам треба дуже серйозно ставитись. Правильну і єдину розв'язку цього питання ми бачимо тільки в активній і ініціятивно-провідній участі у нашому кооперативному русі — української молоді, тобто, тієї молодої генерації, що вже завершила свою професійну освіту і яка повинна прийти нам старшим на зміну. Отже йдеться тут про продумане, підготоване і поступове пересємство наших кооперативних здобутків.

Першою і необхідною передумовою такого пересємства мусить стати, очевидна річ, свого рода патріотизм, тобто така духова постава, до справ нашої спільноти на еміґрації і до народу, яка має в собі щирий і спонтанний елемент любови всього що рідне — українське. Розбудовуючи українську кооперацію на рідних землях, з- умовинах займанщини (напр. польської), ми завжди могли розраховувати саме на патріотизм наших людей, зокрема молоді, яка стихійно ненавиділа окупанта. І там тоді справа тягłости кооперативної ідеї і пересємства була зовсім природньо розв'язувана, бо на зміну старим — приходили молоді.

А спитаймо тепер, як мається справа з нашою молоддю, чи колами молодої професійно вишколеної ґенерації у нас, тут в Америці чи Канаді?

Не дивлячись на героїчні просто зусилля затримати нашу молодь при українському березі, ми з сумом помічаємо, що ні школи українознавства, ні молодечі організації, чи батьківський дім, не всилі зупинити досить міцного процесу асиміляції, яка, очевидна річ, завжди була, є і буде поважною загрозою для вдержання нашої національної спільноти. А одним із відтинків цієї спільноти є саме наша кооперація, якій без доплиFу свіжої молодої крови буде грозити нидіння. Правда, наша кооперація має безпосереднє пов'язання з системою американської кооперації. (бо є членом загально-американської кооперативної сім'ї), але в той сам час вона служить передусім інтересам української людини. Отже сама праця в українській кооперації дає прекрасну нагоду поєднувати, скажемо, формальний американізм з українськими патріотичними цілями й аспіраціями.

Правда, в останніх кількох роках ми були свідками, як на найвищих щаблях українського організованого життя почалась дискусія (а то й серйозні студії) над тим, як зберегти нашу молодь для служби українській спільноті й Україні. Велику увагу спрямовано на батьківський дім, церкву, школу, які формують і виховують душу молодого покоління. Що більше, у змаганні до синтези виховних дій створено навіть Світову Координаційну Виховно-Освітню Раду, як найвищий координаційний центр усіх наших виховних заходів з крайовими і тереновими представництвами. Ніхто, на жаль, не звернув досі уваги на той факт, що одним з найкращих засобів збереження української ідентичности в країнах нового поселення може стати українське кооперативне господарство, в якому молодь зможе виявити свою ініціятиву, свої творчі амбіції і власною працею юдобиватися реальних результатів. А що найважливіше це те, що саме оцей результат — тобто здобутий капітал гроша може стати реальною фінансовою базою для дальшої розбудови нашої науки, культури і взагалі нашого національного життя.

Зрозуміла річ, щоб приступити до праці чи співпраці в системі української кооперації, молодь мусить мати певний стимул не тільки патріотичного порядку, але передусім фінансового. Молодих і вишколених кооперативних робітників треба б відповідно оплачувати, не гірше як в подібних американських інституціях. Але це нам дуже оплатилося б, бо ми завдяки енерґійній праці молодих могли б подвоїти кількість наших кооператив, кількакратно збільшити їхній маєтковий стан, а в дальшому і збільшити наші фінансування українських національних, церковних, наукових і інших інституцій. А в дальшій перспективі сильна і розбудована руками молодих людей українська кооперація має вигляди фінансово помагати на якомусь корисному для нас відтинку нашого історичного життя — нашій Батьківщині, так само, як помагають сьогодні жиди Ізраїлеві й ірляндці своїй країні. А тепер питання: чи така концепція має вигляди на реальне здійснення? Очевидна річ, що має. В сьогоднішній Америці (чи Канаді) існують прекрасні умовини для плекання своєї національної ідентичности, для розвитку своєї національної науки, культури, бо ідею т. зв. американізації при помочі „перетоплюючого казана", давно вже визнано за нежиттєву, нереальну і шкідливу. Що більше навіть уряд усіми своїми могутніми ресурсами сприяє розвиткові етнічної Америки. Відповідно до цього і наша молодь, одержавши професійну освіту, повинна вливатися на працю в уже існуючі українські варстати праці а такими напевно зможуть стати добре розбудовані кооперативи, де діяльність серед своїх і для своїх напевно дасть відповідну сатисфакцію.

У зв'язку з цим пригадуються слова сенатора П. Юзика з Канади, який сказав: я не міг би стати канадійським сенатором, не бувши українцем!.. Отже наше бажання — старших кооператорів — є, щоб ці наші слова дійшли до умів і сердець нашої молоді і щоб вона широка відкрила свої очі на перспективи і можливості зарібкової і національної праці у своїй рідній українській кооперації. Перші початки в цьому напрямі вже зроблено. Вже маємо сьогодні у рядах українських кооператорів кілька молодих ентузіястів, які мали нагоду виступати під час дебат парляменту української кооперації (м. осени в Ню Йорку) і ми прагнули б, щоб їхніми слідами пішли й інші, щоб до усіх тих українських кооператив, які насьогодні існують в Америці, прибули нові молоді сили і оживили працю, дали нову ініціятиву та повели наш кооперативний рух до нових висот.

О. Р.Племик

ТОМУ СОРОК ЛІТ, НА ПЛОЩІ СОКОЛА-БАТЬКА У ЛЬВОВІ, ПІД ЧАС СВЯТА УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ

Від ліва до права: Митрополит Кир Андрей, о. д-р В. Лициняк, дир. Ю. Павликовський (голова Ревізійного Союзу Кооператив ректор Богословської Академії, тепер Верховний Архиєпископ Кардинал Йосип Сліпий

З КООПЕРАТИВНОГО ЖИТТЯ КАНАДИ

ВАЖЛИВІ ПОСТАНОВИ ГОСП.-КООПЕРАТИВНОЇ КОМІСІЇ Х КОНҐРЕСУ КУК

На Х-му Конґресі Українців Канади, між іншими конґресовими комісіями, працювала дуже успішно Господарсько-Кооперативна Комісія, яка, по суті, була крайовою господарсько-кооперативною нарадою представників нашого кооп. господарського світу Канади.

Наради і постанови цього Збору настільки важливі і цікаві, що варто з ними познайомити загал нашої спільноти в Америці, зокрема ж у Канаді.

Нарада відбулася у приміщенні Форт Геррі готелю, в присутності 27 представників кооперативно-господарських та інших установ з різних місцевостей Канади, в тому й одного представника — Товариства Української Кооперації з ЗСА (інсп. Б. Стефанович).

Заступлені були: Координаційний Комітет Українських Кредитових Кооператив (Торонто), кредит. кооп. „Союз" (Торонто), Кредит. Спілка Ветеранів" (Торонто), Кредит. Кооперативи Північного Вінніпеґу, кред. кооперативи „Віра" (Вінніпеґ), „Карпатія" (Вінніпеґ), „Українське Кооп. Т-во" в Ріджайні, „Українська Народна Каса" (Монтреаль), Українська Кредитівка Спілка в Тендер Бей, Українська Спілка (Едмонтон) „Українська Народна Поміч" (Вінніпеґ), „Кооперативна Громада" (Вінніпеґ). У нараді взяли участь представники деяких українських громадських і професійних організацій.

Головну доповідь на тему „За оформлення Кооперативної Ради для Українських Кооператив Канади" виголосив голова „Кооперативної Громади" — інж. А. Качор. Після довгої й основної дискусії одноголосно рішено створити Українську Кооперативну Раду, як ідейно-координаційний центр для українських кооператив Канади та включити його в систему КУК.

Рівночасно ця нарада ствердила, що рекомендації IX Конґресу Українців Канади, щоб обезпеченеві Союзи і товариства, як також наші фармери, робітники, купці і промисловці та всі інші професіоналісти творили та оформлювали свої організаційно - координаційні осередки на ширшій національній базі, є далі актуальні, бо такі організації для фармерських, робітничих, кооперативних і інших професійно-станових товариств скріплюють нашу організаційно-господарську силу в Канаді та творять сильну основу для нашої загальної громадської, культурно-наукової і політичної дії в Канаді.

І тому учасники Господарсько-Кооперативної Комісії оформили свої думки в резолюції, що їх одноголосно схвалено і які згодом Х Конґрес Українців Канади одобрив, а саме:

1. Звернутися до Президії Комітету Українців Канади з проханням більше уваги присвячувати професійно-становим і господарсько-кооперативним проблемам української спільноти в Канаді, бо упорядкування тих секторів нашого життя і включення їх в систему КУК допоможе тому ж КУК-ові, морально і матеріяльно, легше розв'язувати всі інші проблеми нашого загально-національного життя.

2. Апелювати до всіх українських кооператив у Канаді, а до кредитових зокрема, щоб вони свою українську національну ідентичність виявили формуванням своїх кооперативних центрів і ставали їх членами; такими центрами треба вважати Координаційний Комітет Українських Кредитових Кооператив у Торонті для українських кооператив на Сході Канади і „Кооперативну Громаду" у Вінніпеґу для українських кооператив на Заході Канади.

3. Підтримати практичні організаційні заходи Координаційного Комітету Українських Кредитових Кооператив у Торонті і „Кооперативної Громади" у Вінніпеґу у творенні Української Кооперативної Ради, у формі федерації, для всіх українських кооператив у Канаді, як також підтримати ініціятиву цієї ж Ради включити український кооперативний рух у Канаді в систему Комітету Українців Канади, на рівних правах із іншими складовими організаціями, що входять в склад Комітету Українців Канади.

4. Ще раз візвати представників українських фармерів, робітників, купців і промисловців, у Канаді створити свої окремі національно-станові об'єднання по всіх провінціях Канади, де живуть українці, та організовано виступати в загально-канадійських професійних організаціях, щоб таким чином виявити там свою національну приналежність і домогтися у проводі таких організацій мати своїх представників.

5. І вкінці: апелювати до загалу української спільноти в Канаді, щоб вона більше користала з послуг української кредитової кооперації й обезпеченевих Союзів і товариств, з послуг наших купців і промисловців, як також з послуг усіх наших професіоналістів, вимагаючи рівночасно від них сучасної і конкуренційної обслуги та вияву своєї національної приналежности у формі більшого вживання української мови у своїх внутрішніх відносинах і практичною підтримкою всього організованого українського громадського життя.

Треба сподіватися, що українська громада ці постанови прийме до відома і буде пробувати хоч частинно їх зреалізувати.

Андрій Качор
голова Господ. Кооп. Комісії

КРЕДИТОВІ КООПЕРАТИВИ — ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ (ТУК) ЗА СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 1971 РОКУ

ч.п. назва і місцевість	вклади ощадн.	позики	депозити	позики студ.	резерви	уділено позик від початку	датки на культурні цілі	білянсова сума 1971	білянсова сума 1970	ріст
1. Самопоміч Шікаго	8,498,167	6,201,123	2,736,415	228,283	525,255	35,052,373	15,862	9,397,254	7,684,619	1,712,635
2. Самопоміч Ню Йорк	6,548,142	3,695,255	3,189,336	139,950	459,139	11,065,586	6,806	7,341,480	6,274,024	1,067,456
3. Самопоміч Детройт	5,757,012	3,573,454	---	524,153	408,821	31,312,263	7,500	6,322,352	5,646,728	685,624
4. Самопоміч Клівленд	3,583,263	2,475,725	684,992	92,000	118,058	---	1,460	3,823,775	3,633,251	190,524
5. Самопоміч Філядельфія	2,466,617	815,436	1,799,373	70,000	138,428	6,925,000	1,100	2,686,110	2,196,256	489,854
6. Кред. Кооп. Рочестер	2,258,158	1,991,441	428,161	21,970	139,387	8,378,517	400	2,459,009	2,050,103	408,906
7. Будучність Детройт	1,777,795	1,578,123	---	130,000	72,172	6,350,026	911	1,851,139	1,574,344	276,795
8. Самопоміч Нюарк	1,554,992	750,253	869,358	95,000	89,188	3,810,575	567	1,677,158	1,315,350	361,808
9. Самопоміч Пасейк	1,027,217	491,488	596,445	15,300	46,260	2,083,000	620	1,100,928	884,152	216,776
10. Самопоміч Джерсі Сіті	849,394	884,800	8,514	25,500	64,674	5,657,803	5,720	957,243	822,441	134,802
11. СУМА Йонкерс	813,216	608,905	230,523	40,250	39,002	2,311,455	371	879,030	803,417	75,613
12. Самопоміч Гартфорд	727,686	493,790	285,355	8,300	44,627	2,127,723	417	790,258	647,493	142,765
13. Основа Клівленд	542,575	541,439	14,748	---	26,055	---	47	589,456	559,281	30,175
14. Укр. Прав. Ню Йорк	598,794	630,293	---	---	22,160	1,189,198	500	658,772	448,886	209,886
15. Дніпро Бофало	383,750	209,520	---	---	24,147	---	---	416,480	379,290	37,190
16. Самопоміч Балтімор	302,502	149,619	---	---	21,065	---	---	330,492	327,327	3,165
17. Самопоміч Трентон	240,076	288,031	4,060	18,000	18,596	1,265,100	170	298,108	297,857	251
18. Самопоміч Елізабет	154,344	101,525	61,473	10,250	8,819	503,368	12	167,594	138,959	28,635
19. св. Андрея Бавнд Брук	116,648	95,987	15,000	---	705	115,926	---	120,321	---	---
20. Укр. Кооп. Міннеаполіс	101,871	83,675	---	---	1,447	156,646	54	104,463	68,313	36,150
21. Самопоміч Честер	89,427	23,754	68,015	---	7,466	426,461	---	100,325	87,535	12,790
22. Укр. Кооп. Мілвокі	83,000	54,899	35,122	---	3,824	264,428	335	90,571	81,404	9,167
	38.474.646	25.738.535	11.026.890	1.418.956	2.279.490	118.995.448	42.852	42.162.318	35.921.090	6.190.967

Управа Ради Товариства Української Кооперації на 1971-72 р.

Проф. Борис Мартос — почесний член голова ТУК
Омелян Плешкевич, Чикаго — голова Ради
інж. Дмитро Григорчук, Чикаго — голова Екзекутиви
Юліян Ревай, Ню Йорк — заступник голови Ради
Роман Мицик, Чикаго — заступник голови Екзекутиви
проф. Богдан Стефанович, Нюарк — секретар Ради
Ярослав Ґанкевич, Чикаго — секретар Екзекутиви
Роксоляна Гарасимів, Гартфорд
інж. Роман Бігун, Чикаго
ред. Михайло Панасюк, Чикаго
Михайло Мушинський, Дітройт
д-р Михайло Дужий, Дітройт
Андрій Залізко, Ню Йорк
Володимир Гавриляк, Рочестер
Лев Футала, Йонкерс
інж. Іван Куземський, Філядельфія — члени.

Контрольна Комісія:

Михайло Яремко, Клівленд
інж. Антін Артимович, Чикаго
Іван Гула, Чикаго
Маріян Коць, Джерзі Ситі
д-р Петро Вигінний, Чикаго

Товариський Суд:

Д-р Ілля Мула, Чикаго
мґр Мирослав Турянський, Чикаго
інсп. Петро Бакович, Ню Йорк

Дослідно-плянувальна Комісія:

Д-р Ярослав Гарасимів, Гартфорд
Омелян Плешкевич, Чикаго
Іван Гула, Чикаго
Михайло Мушинський, Дітройт

Статутова Комісія:

Д-р Іван Флис, Ню Йорк
д-р Ілля Мула, Чикаго
Роман Мицик, Чикаго

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ УНР ВІДДІЛ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

запрошує Шановних Громадян взяти участь у

ВІДЗНАЧЕННІ СЕНЬЙОРІВ НАШОГО ТОВАРИСТВА

(Пані М. Вовк-Урбан та Панів інсп. М. Алексевича, А. Богдана, інж. Г. Гордієнка, інж. І. Журжу, Ф. Корсуна, Г. Лучанка, В. Нестерука, дир. І. Поритка)

що відбудеться

в неділю, 26-го березня 1972 року

в приміщенні Української Автокефальної Православної Парафії

СВ. ПОКРОВИ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

при Нівич 12-та вул. та Оак Лейн Авеню

о год. 1-ій по пол.

В ПРОГРАМІ ВІДЗНАЧЕННЯ: Вдячний Молебен і „Многоліття", святочне прийняття (вступ 5 дол з особи), під час якого виступатиме жіночий вокальний ансамбль **„Червоні Маки"**, вручення почесних грамот та висвітлення **маестром В. Авраменком** півгодинного озвученого фільму **„Військово-історичний музей ім. ген. М. Садовського".**

Бажаючих взяти участь у відзначенні просимо ласкаво зголошуватися до **суботи, 25 березня, включно на тел. DA 9-0111.**

Українська громада відвела на вічний спочинок д-ра Романа Кришталського

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кійний був ініціятором і першим редактором фахового журналу названого Товариства правників. — Голова СУЖА ред. І. Кедрин прощав Покійного від світу української преси і вказав на його заслуги для організації українських журналістів, за що обрано його на її почесного члена. — Голова Відділу ОбВУ в Нюарку Антін Змій прощав Покійного від українських комбатантів та згадував його, як свого шкільного товариша. — Михайло Комічак із Піттсбургу вшанував Покійного, як заслуженого для української громади в Піттсбурґу й околиці, де покійний Кришталський був редактором „Народного Слова" та співзасновником існуючої дотепер української радіостації. — Мгр І. Костюк з Трентону промовляв від Ділового Комітету для відзначення 100-річчя української академічної гімназії у Львові, учнем і абсольвентом якої був також д-р Роман Кришталський.

У середу 2 березня, після Богослужби у церкві св. Івана Хрестителя у Нюарку, відбувся похорон Померлого на Українському Православному Цвинтарі у Бавнд Бруку, де церковну відправу над свіжою могилою відслужив о. М. Михайлів. Над могилою промовляли: д-р Р. Осінчук від Товариства за патріярхальний устрій, — проф. М. Чубатий від учасників Листопадового зриву у Львові, та І. Ярош від Товариства охорони традицій. — На посмертних поминках у церковній залі тостмайстром був д-р Роман Осінчук, а промовляли ще: д-р В. Пушкар із Філядельфії, як голова Світового Т-ва за патріярхальний устрій – д-р Василь Палідвор від Об'єднання українців Америки „Самопоміч" в Ню Йорку, що його орган „Наш Світ" був в останньому часі редагований д-ром Р. Кришталським, — інж. Клесяк з Аллентавну прощав Покійного від УНДО, членом якого був Покійний, — ред. М. Дольницький з Вашингтону згадував свою близьку співпрацю з Покійним в СУЖА, — д-р Р. Осінчук прославляв Покійного за активну участь в засіданнях Конференції Академічних професійних Товариств, і д-р Ничка, який пригадував захоплення Покійного в його молодих роках театром, в якому, як аматор, грав різні ролі. — Син Покійного, Ярослав Кришталський, дякував усім промовцям, учасникам Панахид і похорону, п. Голінатому за організацію Панахид і пані Л. Осінчуковій за організування поминок. — Не вважаючи на дощ із сильним вітром, на цвинтар у Бавнд Бруку прибуло з різних міст коло 70 осіб.

ДЕЛЕГАТУРА СУАСТ - СХІД

ВОСЬМІ ЮНЬЙОРСЬКІ

ВІДБИВАНКОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ПЕРШІСТЬ СУАСТ - СХІД

ВІДБИВАНКОВА ЛАНКА при СУАСТ - Схід

— влаштовує —

в суботу, дня 25-го березня 1972 року

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ ПАССЕЙК, Н. Дж. при вул. 240 Гопе Авеню

восьмі відбиванкові змагання жіночих і чоловічих команд, які належать до українських молодечих організацій або до українських спортових клюбів.

- Учасники відбиванкових дружин можуть бути юньйори не старші 18 років.
- Офіційне відкриття та початок змагань о год. 9 рано.
- Господарем цьогорічних змагань є Пласт під проводом п. Ігора Сохана.
- Головний суддя і відповідальний за змагання є п. інж. **Адріян Лапичак.**

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ (УККА) — Відділ в ЛІЛАЙ ВЕЛЛІ

повідомляє, що

в неділю, 26-го березня 1972 року

о год. 6-ій по пол.

в Українському Клюбі

при 803 Н. Фронт вул. в Аллентавн, Па.

— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ УККА

на які запрошується Представників усіх діючих організацій, Церковних громад і Платників УНФ взяти чисельну участь. Гостям раді!

УКРАЇНСЬКЕ ДОПОМОГОВЕ ТОВАРИСТВО „ДНІСТЕР" — 361 ВІДД. УНС в НЮ ЙОРКУ

повідомляє Членів, що

в суботу, 25-го березня 1972 року

о год. 7:30 веч. у власній домівці

при 119 Avenue "A" в Ню Йорку

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА ДНІСТЕР

На порядку деннім звіти Урядників за минулий рік 1971 та вибір нової Управи на 1972.

Ваша присутність дуже побажана!

ЗА УРЯД Т-ВА ДНІСТЕР:

Петро Кучма, предс. **В. Барагура, секр.**

✠

В жахливій розпуці ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 20-го березня 1972 р. о год. 5:30 по пол. ненадійно упокоїлася в Бозі наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ, СЕСТРА і КУЗИНКА

ДАРІЯ з БУТКОВСЬКИХ ВЕСОЛОВСЬКА

народжена в Монастириськах, Україна, дружина о. гімназійного професора Евстахія в Теребовлі, в останньо замешкала в Балтиморі.

ПАРАСТАСИ ПОХОРОННІ будуть відслужені в днях: 22, 23, 24 березня 1972 р. о годині 6:30 веч. в домі похороннім Lilly and Zeler.

ПОХОРОН відбудеться дня 25 березня 1972 р. о год. 8 рано до церкви св. Михаїла, а опісля на цвинтар св. Михаїла в Балтиморі.

В глибокім смутку:

о. проф. ЕВСТАХІЙ — муж
ЕВГЕН БОГДАН — син
ОЛЯ — синова
внуки: МАРІЯ, ЮЛІЯ, ЕВГЕНІЯ, НАТАЛКА, ІРИНА, МИХАСЬ, ГАЛЯ, ЛЮБОВ
і Родина в Україні і в діяспорі

✠

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в суботу, 18-го березня 1972 р. по тяжкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся в Бозі на 67-му році життя, наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, БАТЬКО, БРАТ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п. ВОЛОДИМИР КОЗАК

ПАНАХИДА — в четвер, 23-го березня, в год. 8:00 вечора в похоронному заведенні Брешнаца при 858 Н. 22-ій вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 24 березня 1972 р. в год. 8:00 рано з того ж похоронного заведення до української Католицької церкви св. о. Миколая при 24-ій і Паплер вул., а звідти на український цвинтар у Факс Чейсі.

В глибокому горю:

ІРЕНА — дружина
ВІРА й ХРИСТЯ — доньки
ЙОСИФА ДЕМЧИШИН — сестра
МАРІЯ КАПЛИСТА — сестра з чоловіком МАКАРОМ
ГРИГОРІЙ ЄВГЕН — брат з дружиною ІРЕНОЮ й дітьми АНДРІЙКОМ та МАРТОЮ
ЕМІЛІЯН ЯРЕМКО — шваґер
ЛЕВ і ЛЮБОМИР ІВАСИКІВ — шваґри з родинами
БОГДАН ДЕМЧИШИН — сестрінок з дружиною МИРОСЛАВОЮ й дітьми СОФІЙКОЮ та ЛІДОЮ
Близька й дальша Родина в Америці, Канаді, Чехо-Словаччині й Україні

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Найдорожчої Сестри

бл. п. СТЕФАНІЇ ЗАПЛІТНОЇ

жертвуємо 50.00 долярів на прикрасу ікони Жировицької Богородиці в церкві св. Сергія і Вакха в Римі.

Іванна і Ярослав ДАЦКІВ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. д-ра РОМАНА КРИШТАЛЬСЬКОГО

зложили 10.00 долярів на Фонд „Церква в Потребі"

Іванка й Олександер ФІҐОЛЬ

■

Високоповажаній і Дорогій п. Зої і Родині, складаємо вислови глибокого співчуття.

ПОДЯКА

Дня 13 березня 1972 року, вранці з сходом сонця, упокоївся у Бозі по довгій недузі невилічимого рака, на 41-му році життя, в містечку Гавтори, Ню Йорк

бл. п. Отець ЄРОНІМ ІВАН БАРНИЧ, ЧСВВ

На цьому місці складаємо прилюдну подяку ВПреосв. Митрополитові Архиєпископові Кир Амвросієві Сенишинові, ЧСВВ, Преосв. Кир Йосифові Шмондюкові, Епархові Стемфорду, і Преосв. Кир Ярославові Габрові, Епархові у Чикаґо за їхню участь в спільних молитвах та Архиєрейських Богослуженнях в часі похоронних монаших обрядів нашого сина і брата.

Рівнож родина почувається до щирої подяки Впр. о. Протоігуменові Патрикієві Пацакові, ЧСВВ і Всесв. о. Генеральному Вікарієві Еміліянові Манастирському за їхню участь в похоронних обрядах за бл. п. о. Єроніма Барнича, ЧСВВ.

Численна участь священиків у чернечому похороні глибоко зворушує нас, то ж цією дорогою ми щиро дякуємо Впр. і Всеч.: о. ігум. В. Гавлічеві, ЧСВВ, о. ігум. І. Лотоцькому, ЧСВВ (Гемтрамк), о. ігум. А. Гавкалюкові, ЧСВВ (Глен Ков), о. парохові Н. Феціца, ЧСВВ (Варрен), о. деканові П. Федорчукові, о. монс. П. Охрінковському, о. проф. М. Война́р, ЧСВВ, о. С. Широму, ЧНІ, о. парох. Е. Шараневичеві, о. парох. В. Андрейчукові, ЧСВВ, о. парох. А. Кучмі, о. парох. Л. Мудрому, о. Ю. Біньковському, о. Райдерові, ТІ, о. капел. Аскенові, о. проф. І. Готрі, ЧСВВ, о. О. Засійбіді, ЧСВВ, о. наст. П. Ердеєві, ЧСВВ, о. В. Ракачкому, ЧСВВ, о. С. Скінті, ЧСВВ, о. В. Сютикові, ЧСВВ, о. Г. Хміляреві, ЧСВВ, о. парох. С. Голикові, ЧСВВ, о. парох. В. Шевчукові, ЧСВВ, о. проф. С. Якимишинові, ЧСВВ, о. парох. Н. Свірському, ЧСВВ, о. М. Дирді, ЧСВВ, о. Л. Лазриюкові, ЧСВВ, о. Х. Войтині, ЧСВВ, о. М. Струцові, ЧСВВ, о. С. Колларові, ЧСВВ, о. К. Височанському, ЧСВВ, о. парох. І. Ричкунові, ЧСВВ, Братові Еміліянові, ЧСВВ, Братові Ювеналієві, ЧСВВ, та Братам Новикам ЧСВВ за їхні вияви співчуття та молитов за нашого о. Єроніма.

Хай рівнож Господь винагородить наших СС. Василіянок, СС. Служебниць враз з присутньою Мати Провінціяльною Томою, Сестрам доглядачкам в шпиталі за їхні молитви та виражений смуток з приводу нашої родинної втрати. При цьому не можна забути про участь групи вірних з парохії св. Йосафата у Варрен, Міш., де пок. о. Єронім душпастирював, що прибули сюди віддати останню прислугу своєму незабутньому Душпастиреві. Їхня участь, зокрема молоді з тієї парохії була тим зворушливим доказом любови молоді до рідного священика. Ми щиро дякуємо їм, та Тим усім товариствам з далекого Варрену, Родинам, котрі прислали свої співчуття з приводу смерти о. Є. Барнича, ЧСВВ.

Пам'ятаючи, що стільки Вірних та Приятелів приходили до церкви св. Юра у непогідний вечір вівтірка, а знову церква Чесного Хреста у Асторії повна Вірних на чернечому похороні у середу вечором, як теж повна церква на самому похороні у четвер, 16 березня — то не маємо слів подяки Тим, що заявили свою пошану та любов своєю участю та молитвами за пок. о. Єроніма. Хай один Господь опікується Вами усіми!

Окремо дякуємо Тим усім, що жертвували Служби Божі, молитви, квіти, телеграми і листи і телефонічні співчуття, та Тим, що з власної ініціятиви жертвували на Пам'ятковий Фонд ім. пок. о. Єроніма.

Ціла наша родина дуже оцінює відвідини усіх Тих в часі, коли о. Єронім лежав у різних шпиталях, та щиро дякує за їхні слова заохоти, листи та телефони розради, що помогли Отцеві переносити свої фізичні терпіння продовж останніх місяців. Зокрема опіка лікарів, сестер монахинь та доглядачок, що з правдивою посвятою та любов'ю сповняли своє християнське діло опіки над хворим Священиком. Усім Тим безіменним шляхетним душам, хай Господь благословить кожного ласкою.

Не можна поминути подякою Сестер у лічниці у Гавтори, та отця капеляна Адріяна з чину Капуцинів, які в останньому тижні життя о. Єроніма були все присутніми при Його смертному ложі, та несли молитви до Господа за упокій душі о. Єроніма.

Ми теж є дуже вдячні похоронному заведенні Петра Яреми, яке з справжньою братерською услугою приготовило переведення похоронних услуг, та достойним, християнським порядком відпровадили бл. п. о. Єроніма на цвинтар св. Хреста у Вестбері, Лонґ Айленд.

Нижче підписана родина дякує Вам усім, та проситиме Господа, щоб Своїм способом та Своєю ласкою віддячився Усім за цю шляхетну християнську прислугу Українському Священикові.

Мама — ЕВДОКІЯ БАРНИЧ
Сестра МАРІЯ і муж ЙОСИФ СІДОР з дітьми
Сестра АННА і муж СТЕФАН СЕНЮК з дітьми
Сестра АНАСТАЗІЯ і муж ВАСИЛЬ ҐАЛАҐА з дітьми
Сестра КАТЕРИНА і муж ПЕТРО КОМАРНИЦЬКИЙ з дітьми
Сестра СОФІЯ і муж СТЕФАН ХМІЛЬ з дітьми
Брат ГРИГОРІЙ і ГЛОРІЯ БАРНИЧ з дітьми
Брат АЛЕКСАНДЕР і ФИЛИС БАРНИЧ з дітьми
Братова ДОРОТЕЯ БАРНИЧ з дітьми

Спростування

У списку мистців, які виставляють свої праці на 18-річній Виставці Об'єднання Мистців Українців в Ню Йорку, пропущено прізвище учасниці виставки

ІРИНИ ЗЄЛИК.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР БОГДАНА НИЖАНКІВСЬКОГО-БАБАЯ

— відбудеться —

в суботу, 25-го березня 1972 року о год. 4:30 по пол.

в залі УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

Вступне слово: **ред. Остап Тарнавський. Твори Бабая читатимуть: актори Студії Ліди Крушельницької і сам Автор. Фортепіянове сольо: Марта Чапельська.**

Після програми — Зустріч з Автором при чаю.

■

В неділю, 26-го березня 1972 року відбудеться

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР БОГДАНА НИЖАНКІВСЬКОГО-БАБАЯ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па., в залі „ТРИЗУБА"

З читанням творів виступлять артисти — **Ліза Шашаровська-Чепіль і Богдан Паздрій.**

В ТОРОНТІ ВІДЗНАЧЕНО РІЧНИЦЮ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

патського Дослідного Центру. Господарем бенкету був д-р Степан Росоха, який представив 350-ом учасникам представників ряду організацій та відчитав привіти від двох десятків організацій.

Проф. д-р Петро Стерчо подав основні тези своєї наукової праці, вказуючи на боротьбу карпатських українців за свої національно-політичні права, до яких століттями не допускали їх займанці. Автор підкреслював, що в центрі уваги його праці є загально-людські права на особисту свободу й право кожного народу рішати про власну долю та жити вільним національно-державним життям. Паризька мирова конференція в 1919 р. прийняла принцип права самовизначення народів в основу розв'язки національностевих взаємовідносин у Східній Европі, але — Автор підкреслив — там таки зразу відмовлено цього права сорокп'ять-мільйоновому українському народові. Мадярщина офіційно визнала відлучення Карпатської України в 1919 р., а неофіційно зразу розпочала дипломатичну акцію за поновне її підкорення. Польща, яка сама скористала з права на самовизначення таки зразу підбила сім мільйонів українців, як також мільйони білорусинів, литовців і інших народів Ленін говорив про право на самовизначення народів, але в дійсності повів брутальну війну проти всіх не-російських народів кол. російської імперії та поневолив їх.

В часі кризи напередодні вибуху другої світової війни навіть Гітлер покликався на право самовизначення народів для того, щоб могти простелити шлях для загарбницьких цілей у Східній Европі, а зокрема в Україні. Проф. д-р Петро Стерчо яскраво представив позакулісову дипломатичну гру на грані 1938 - 1939 рр., в центрі уваги якої була справа Карпатської України та української проблеми взагалі. Вказав він і на те, що згода Гітлера на мадярське підбиття Карпатської України остаточно відкрила шлях до підписання договору поміж Молотовим і Ріббентропом, а це відкрило Гітлерові шлях до походу на Схід.

Юліян Ревай розповів про ґенезу й призначення книжки проф. д-ра Петра Стерча „Дипломатія подвійної моралі", підкреслюючи її завдання представити несфальшовану історію Карпато-Української Держави та дати в руки науковому світові, а зокрема ще національно малосвідомим закарпатським русинам, книжку, яка може вплинути на їхнє національне освідомлення.

Сенатор Павло Юзик у своїй довшій промові тепло привітав появу властне науково опрацьованої історії про Карпато-українську державність, бо й йому за молодих років доводилося переживати її створення, розвиток і трагічний упадок. Нав'язуючи до промови Ю. Ревая, сен. Юзик пригадав часи, коли і йому доводилося працювати над національним освідомленням закарпатців у Міннесоті й з цього приводу подав зворушливі моменти, що їх він пережив. Закликав він своїх канадійських громадян всебічно підтримати працю проф. д-ра Петра Стерча, якому побажав ще кращих успіхів на майбутнє.

Сен. Юзик підніс повторний тост на честь приявного кол. прем'єра уряду Карпато-Української Республіки, на що учасники відповіли спонтанно могутнім „Многая літа".

Від піонерів канадійських українців вітав Автора довголітній громадський діяч і голова Контрольної Комісії УНО Канади, Михайло Шарик.

Бенкет розпочав молитвою о. мітрат Петро Хомин, а господар бенкету д-р Степан Росоха закінчив цей авторський вечір подякою за участь і закликом до відспівання українського національного гимну.

* *

В неділю 19-го березня в тій же самій залі Українського Національного Об'єднання відбулася Святочна Академія в 33-тю річницю Карпато-української державности, на якій головну промову виголосив Юліян Ревай, б. прем'єр Карпатської України. Академію відкрив голова Відділу Братства Карпатських Січовиків Петро Баєр, а в мистецькій частині програми брали участь Дівочий Хор „Калина" під диригентурою пані П. Герасимчук, рецитатори Б. Боровець й І. Кореневич, а зокрема Хор УНО „Боян" під дир. проф. З. Лавришин.

Програмою академії, в якій з коротким словом виступав також проф. д-р Петро Стерчо, керував кол заступник голови Сойму Карпатської України д-р Степан Росоха.

Святкування закінчено відспіванням національного гимну.

МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖ РОЗШУКУЄ УКРАЇНОК

(Закінчення зі стор. 1-ої)

На подвір'ї Менор Джуніор Коледжу — радісна зима і радісна молодь.

ти на добре діло. Образ допомогла вибрати — бо ж було чимало пропозицій, д-р Марія Цісик (відома громадська діячка, лікар-дентист із Філядельфії), яка між ін., виступала з доповіддю в серії „Ювілейних викладів", що відбуваються тепер у Менор Джуніор Коледжі, від 5 березня. Д-р Марія Цісик доповідала 12 березня на тему „Чи Ви професіоналістка?" Наступні доповіді кожної неділі о 3-ій г. дня (крім Великодня): 26 березня — п-і М. Лешок „Чи чусте навколо Вас музику?", із зразками гри на фортеп'яні, і 9 квітня мисткині Лілііяни Кондри — „Чи Вас хвилює образотворче мистецтво?" Перед ними в серії ювілейних доповідей, зорганізоване д-ром І. Процком з „Ради Дорадників", виступали радник Дж. Тефі та п-і Ф. Фодрелл, на тему освіти.

Однак, чому такий підназаголовок: „Почуття радости і почуття тривоги?"

Спершу — про радість.

Через дорогу, майже напроти будов Менор Джуніор Коледжу, широко розкинулась на тлі дерев 8-мирічна українська католицька Школа св. Василія, і 4-річна українська середня школа „гайскул" — Академія св. Василія, під керівництвом Сестер Василіянок. Там вчиться біля 400 дітей. Це — радість. Але там немає відповідного відсотку українських дітей, і звідти приходить ще не нато достатнє поповнення для нашої вищої школи — Менор Джуніор Коледжу. Також із інших українських середніх шкіл, „гайскулів" сюди не приходить досить поповнення, бо інакше не було б такого стану, як тепер: на 180 студенток тільки 16 українок.

У коледжі навчаються дочки з різних родин: службовців, робітників, інтеліґенції, з дуже заможних американських домів (батьки знають, що віддають дитину у відповідні руки), і з досить убогих (і тоді Коледж старається дістати для них скромні стипендії, здобуваючи їх, де тільки і як може). Тут молоді дівчата дійсно виростають під сяйвом хреста, навіть ті, які належать до інших, чим католицьке, віровизнань. Тут і стосунки між студентками й професурою якісь інші, людяні, теплі — не казенні й погірдливі, але й не „панібратські", що спостерігається тепер у деяких стейтових і ін. вищих школах. Однак, як все це мало стосується Української Громади, адже вона дала на цей навчальний рік тільки 16 своїх дочок! Між ін., у Менор Коледжі студіювала член родини диктатора з Південної Америки, Трухільйо, з Домініканської Республіки. Коли його вбили терористи, то ту студентку день і ніч оберігали тут поліцаї... Бачимо, що до Менор Коледжу посилають дітей і дуже багаті, і досить скромні батьки.

Ще прикріше, коли про українськість Менор Джуніор Коледжу біля Філядельфії пише Верховний Архиєпископ Української Католицької Церкви у світі Блаженніший Иосиф, пише про це ж із Вашингтону урядовий Комишинер у справах Вищої Освіти в ЗСА С. П. Мерленд, а українці?.. Згаданий С. П. Мерленд у листі з нагоди 25-річчя Менор Джуніор Коледжу писав:

„Від імени Президента Ричарда Ніксона, вітаю Менор Джуніор Коледж з Вашим Срібним Ювілеєм. Впродовж 25 років Ваша школа поєднує багаті українські традиції із сучасним, модерним навчанням-освітою, що є важливим як у підготові до кар'єри, так і для продовження освіти"... Згадавши про великі можливості для сучасної молодої освіченої жінки, автор листа з Вашингтону додає: „Менор Джуніор Коледж допомагав виробляти духові і практичні якості, які так добре служать випускницям надалі. Я приєднуюсь до Президента, бажаючи Вам дальшого постійного успіху"...

Подібні привіти надійшли до Менор Коледжу від Митрополита Амврозія Сениишина, від Кардинала Кроля, Єпископа Стемфордського Владики Иосифа Шмондюка, Єпископа Чикаґівського Владики Ярослава Габра, від Єпископа-помічника Івана Стаха, від Єпископа-помічника Василя Лостина, від сенаторів Г. Ската, Р. Швайкера, сенатора Пенсильвенії В. Флемінґа, від конґресмена з Вашинґтону Л. Колґена, від посадника Міста братньої любови Ф. Різзо й багатьох інших діячів.

Це те, що викликає у Дирекції Коледжу, професури і студенток почуття радости: Вашинґтон, Уряд, Президент визнає значення багатющих українських традицій і спадщини, на них вказують найвищі українські релігійні провідники католицького світу... — а на 180 студенток є тільки 16 українок, і з них декілька не володіють українською мовою (хоча вже взялися її вивчати).

У розкішній коледжовій бібліотеці Сестра Анна, маґістер бібліотекознавства, з радістю показує Українську Книгарню — окрему кімнату, прикрашену бюстом Тараса Шевченка, з гарно впорядкованими українськими книжками. При тому Президент Коледжу Мати Ольга передає подяку УНСоюзові за цінний подарунок — двотомову англомовну „Енциклопедію Українознавства", яка багатьом студенткам неукраїнкам відкриває очі на те, що таке Україна. На столі в Українському відділі бібліотеки погляд прикипає до старовинного видання „Осьмогласника" із Львова (з 1895 року), до великого формату львівського „Часослова", до книжки-красуні „Гайдамаки" Тараса Шевченка з ілюстраціями Сластьона....

(Закінчення буде).

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТАЛАСЯ під кінець минулого тижня трагічна подія, коли розбився американський гелікоптер, який підвозив на бойовище 11 американських вояків. Всі вони згинули. Не відомо, чи це комуністи збили літак, чи він розбився з іншої причини.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН БУДЕ старатися у Москві дістати від Совєтів згоду на два пункти, важливі для замирення на Близькому Сході: щоби припинити дальшу висилку зброї однаково Ізраїлеві, як арабам, та щоби Совєти підтримали заходи на відкриття Суезького каналу, що — зрештою — лежить найбільше в совєтському інтересі. Щоб не говорено, що це перемога американської дипломатії — первісне американське посередництво в справі відкриття Суезького каналу перейняли б Об'єднані Нації.

РЕД. І. КЕДРИН ДОПОВІДАТИМЕ В ОБВУА

Управа Нюйоркського Відділу Об'єднання б. Вояків Українців в Америці (ОбВУА) влаштовує в суботу, 25-го березня ц. р. в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу, при 149 Другій евню в Ню Йорку сходини членів з доповіддю ред. Івана Кедрина на тему „Ситуація в Америці і широкому світі". Початок в год. 7.00 увечері.

Доповідь доступна для ширших кругів громадянства.

БОГДАН ДОМАЗАР ПОМЕР НАГЛО У ТОРОНТО

Торонто, Канада. — У вівторок 22 березня ц. р. помер тут на удар серця у свому помешканні на 60-му році життя Богдан Домазар, відомий особливо в колах українських торговельників і промисловців, фаховий дорадник українським професіоналістам і бизнесменам. Він був добрим знавцем мови, мав досвід у друкарських справах, і в останньому часі був технічним редактором друкованих у Торонто „Вістей Комбатанта".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 25-го БЕРЕЗНЯ 1972 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Річні збори Т-ва Дністер 361 Відд. о год. 7:30 веч. у власній домівці, 119 Аве. А. На порядку деннім звіти Урядників за минулий рік та вибір нової Управи на 1972. Проситься чл. прибути. — П. Кучма, предс., В. Барагура, секр.

НЕДІЛЯ, 26-го БЕРЕЗНЯ 1972 р.

ТРЕНТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 245 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви св. Тройці при 824 Adelin вул. Проситься чл. прибути на збори. — М. Голінко, голова, М. Мартиненко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Б-ва св. Василія 339 Відд. о год. 2 по пол. в домі Укр. Молоді, 4949 Олд Йорк вул. На порядку: вибір нової управи на 1972 рік. Проситься вирівняти залеглі вкладки та прибути на збори. — Т. Дацик, предс., С. Лупацій, секр., І. Яринівський, касир.

- **Користайте з інформативних брошур УНСоюзу.**
- **Поширюйте їх масово поміж членами та не-членами УНС.**
- **Вони поможуть Вам при забезпечуванні в УНСоюзі!**

ТАРЗАН, Ч. 6722. Тарзан свідомий, що він важко ранений

Не знаю, чи зможу зайти назад до Чулю з тим ножем у моїй спині... втрачаючи забагато крови...

Не можу сягнути довкола, щоб витягнути його...
Ці двері... можливо, що зможу витягнути геть ножа...